

Lenk võrgutas Urvaste tüdrukuid

Foto Ivari Vee

LOE VEEL lk 6

21. ja 22. oktoobril käisid Riigikogu Keskfraktsiooni poliitikud Võrumaal rahvaga kohtumas. Teiste hulgas oli ka oma 1000 krooniga elamise eksperimendi harjale jõudnud Heimar Lenk. Meie eravestluses tunnistas poliitik, et, ausalt öeldes, tahab ta kogu aeg hirmsasti süüa, kuid sellest hoolimata loobub igasugustest kostitamistest.

Fotol on Võrumaalt valitud rahvasaadik Heimar Lenk koos Urvaste vallavalitsuses töötavate kaunitaridega, kes meelitasid teda teed ja kompvekke proovima. Heimar jäi aga oma nälgimisvandeale truuks.

Jüri Ratase
roheline tegevus
vallutab maailma

Lk 3

Urmas Paeti
viigilehed
langevad

Lk 2-3

Kalle Muuli
vaimne
määratsemine

Lk 4-5

Juhtkiri

Erakonna pressiesindaja – mis loom see on?

TAAVI PUKK
Keskerakonna pressiesindaja

Õige pea jõuab kätte 1. november, selleks päevaks olen töötanud Keskerakonna pressiesindajana kaks kuud. Mõtlesin pikalt, kas seda kaht kuud iseloomustab rohkem "juba" või "kõigest". Et need päevad on möödunud väga kiirelt, siis pean ütleva: juba kaks kuud. Ilmselgelt on pressiesindajal erinevates asutustes ja organisatsioonides erinevaid rolle.

Kindlasti pole tegemist pelgalt sellega, et istuda telefonivalves ning oodata ajakirjanike küsimusi, et siis neile vastata. Tegelikult täidavad pressiesindajad tihti nii paljusid ülesandeid, et võime neile anda ka mitmesuguseid nimesid: infojuht, suhtekorraldaja, meediajuht, avalike suhete juht jne. Seega ei saa väga lühidalt ja kokkuvõtlikult kirjeldada ka pressiesindaja igapäevatööd.

Olen meediat jälgides tähele pannud hulgaliselt arvamusi, mis väljendavad nõrdimust erakondade suhtes. Siinkohal ei pea ma silmas inimese poliitilist eelistust, vaid just neid vaateid, mille järgi Eesti poliitika ja parteide tegevus polevat arusaadav ning ükski erakond ei väärigi poolthääli.

Usun, et selle arusaama muutmise, mis on tege-likkuses küllaltki keeruline ülesanne, peavad endale võtma just erakondade pressiesindajad. Igapäevaselt meediat ülevaadet omavatel ning sellega sama tihti suhtlevatel inimestel on võimalus kasutada demokraatliku riigi neljandat võimu, et arusaadavalt tuua avalikkuse ette oma erakonna tegevus. Kas ja kuidas seda alustada ning läbi viia, jääb iga partei enda otsustada.

Nii nagu ettevõtted tegutsevad mingis teatud valdkonnas, on ka erakondadel oma tegevusala – poliitika. Kaubandusketi pressiesindaja jälgib kindlasti pidevalt meediat, et teada saada, mida tema firma kauplemise kohta arvatakse. Mitte vähem tähtis pole ka see, mida arvavad konkureerivad kaubandusketid. Erakondadega on sama lugu – jälgitakse meediat, et teada saada, mida tehtavast poliitikast kirjutatakse. Niisamuti jälgitakse, mida arvatakse teistest erakondadest.

Kaubandusketid kasutavad konkureerimiseks võitlusvahendina hinda – hinna langetamine ja tõstmine võib panna tarbija üht või teist valikut tegema. Erakonnad konkureerivad aga oma

poliitika mitte hinna, vaid otsuste ja väljau-temiste abil. Vastase kritiseerimine on täiesti normaalne poliitika osa ning tegelikkuses ka edasiviiv jõud. Erakond annab valimis- lubadusi ning arvustab teiste omi, selgitades valijale, miks just selle erakonna kasuks peaks otsus- tama.

Siit tuleneb järgmine probleem: kõige enam jäävad inimestele meelde valimis- lubadused. Valimiskampaaniad on suuremahulised ning Eestis ka küllaltki jõulise iseloomuga. Selge, et valijale tundub, et tema tuleb poliitike- le ja erakondadele meelde vaid enne valimisi. Vihjatakse, et perioodil, mil valimisi pole, on erakonnad ja poliitikut hiirvaiksened ning justkui tegelevad kõige muuga peale valijatele mõtlemise.

Poliitika ja seeläbi riigi jätkusuutlikkuse tagamiseks on tähtis saavutada tasakaal. Kui üks kaubanduskett langetab piimahinda suures ulatuses, siis läheb klient tõenäoliselt soodsama hinnaga piima ostma. Sellele aga, et liigodava hinna ning kliendi meel- tamise taktika juures kannatab põllumees, kes oma toodangu eest õiglast hinda ei saa, tihti ei mõelda.

Sama lugu on poliitikaga – kui mõni erakond saab teistest palju rohkem kajastust, nii head kui ka halba, siis võidakse rikkuda poliitika tasakaal. Ebaaus kajastus meedias võib rikkuda valija tahtmise valida.

Erakonna pressiesindaja peab tundma oma tegevusala – poliitikat. Järjepidev meedia ja konkurentide jälgimine annab teada, kuidas partei poolt aetav poliitika jõuab sihtgrupini, valijateni. Paljude erakonna kommentaari vajava- te olukordade tekkimisel jääb tihti reageerimiseks vähe aega ning pressiesindaja peab olema kiire, osav ja järjekindel. Kommentaari ehk meediakajastuse saamine võib õnnestuda, kuid võib ka mitte õnnestuda.

Nii peabki pressiesindaja olema pidevalt valvel ja valmis, et oma erakonna tegevust viia arusaadavalt valijateni. Samamoodi peab ta tegutsema siis, kui parajasti pole lähenemas vali- misi – rahvas peab teadma, et teda ei ole unustatud. Lisaks on mõnikord vaja meediale meelde tuletada, et ka poliitika kajastamisel peab valitsema tasakaal. Erakonna pressiesindaja aitab valijal valida.

KESKMÕTE:

Erakonna pressiesindaja aitab valijal valida.

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn,
Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717
Toimetajad: 6 274 573
6 274 571
6 274 583

Toimetus käsikirju ei tagasta.
Kesknädalas ilmunud artiklid
väljendavad nende autorite arvamust,
mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Peatoimetaja: Urmi Reinde
urmi@kesknadal.ee
Poliitikatoimetaja: Ivri Vee
ivari@kesknadal.ee
Uudistejuht: Indrek Veiserik
indrek@kesknadal.ee
Toimetaja: Tiit Maksim
tiit@kesknadal.ee

nädala nupud

Haiglate kapitalikulu tuleks katta riigieelarvest

Riigikogu Keskerakonna fraktsioon esitas õiguskantsler Indrek Tederile arupärimise tervishoiuteenuse osutajate ehitiste kulumi kohta, mida tuleks Keskerakonna hinnangul katta riigieelarvest.

"Kuna Haigekassa poolt otseselt tervishoiuteenusele mõeldud raha on ehitiste kulumi tõttu väiksem, on otseselt kahjustatud isikud patsiendid," ütles Keskerakonna fraktsiooni liige Jaak Aab (*pildil*). "Peame oluliseks haiglate kapitalikulu katmist riigieelarvest, mis võimaldaks Haigekassal anda aastast täien- daval 200 miljoni krooni eest arstiabi."

Kui sotsiaalministri ametit pidas Aab, siis tema ettepanekul tehti tervishoiuteenuste korraldamise seadusesse muudatus, mille kohaselt lasub 1. jaanuarist 2008 riigil kohustus rahastada haiglate kapita- likulusid riigieelarvest. Seadus sätestab, et tervishoiuteenuse osuta- jate ehitiste kulum tasutakse riigieelarve selleks ette nähtud vahen- ditest Sotsiaalministeeriumi ja Haigekassa vahel sõlmitud lepingu alusel vastavalt ravikindlustuse seadusele.

"Kahjuks ei ole ehitiste kulumit 2009. ja 2010. a. riigieelarvest tasu- tud," ütles Aab. "Riigieelarve seaduse järgi on riigieelarve sisu- eelarveaastal riigile laekuvate tulude ning nende arvel riigi ülesan- nete täitmiseks ettenähtud kulude määramine vastavalt seadustele. Tegemist on riigi ülesannete täitmiseks seaduses ette nähtud kuludega, mistõttu peaks Vabariigi Valitsus riigieelarve koostamisel sellega arvestama ning Haigekassale vastavad vahendid riigieelarvest laekuma."

Eesti Päevaleht rüvetas Paeti pühamehe-oreooli

„Kui teha Eesti vahedama peaga otsustajatega juttu välisministeeriumist ja sellest asutusest Eesti riigi jaoks tulevast lisandväärtusest, toob see vestluspartnerite suule varjamatu iroonilise muige. Allakäik,

mida kõik tajuvad, kuid millest keegi rääkida ei julge, on kestnud aastaid," kirjutas Eesti Päevalehes ajakirjanik Raimo Poom 22. oktoobril, ja jätkas: „Samal ajal on salastamine, tembeldamine, enamjaolt täielik enesesse sulgumine teinud avalikkusel sisuliselt võimatuks küsida, mida Islandi väljakult maksumaksjate sadade miljonite eest saadakse. Leppida tuleb nahksete seletustega stiilis: välispoliitika polegi asi, millest kodanikud peaksid midagi teadma.“

4. oktoobril kogunes Välisministeeriumi personalivaliku komisjon ja otsustas luua alalise Eesti esinduse juurde Euroopa Liidus (AEEL) uue, suursaadiku volitustega esinduse asejuhi ametikoha. Komisjon on otsustanud sellele väliskaubanduse ja arengukoostöö valdkonna eest vastutavale postile määrata ministeeriumi praeguse poliitikaala asekancleri Clyde Kulli. Otsus tekitas palju paksu verd. Harri Tiido (*pildil*), Eesti esindaja Euroopa Liidu poliitika- ja julgeolekukomitee juures, märkis, et selliste ametikohtade tekitamine kitsas ringis ning arusaamatute põhjendustega või üldse ilma põhjendusteta pole õigustatud. Euroopa Komisjoni presidenti José Manuel Barrosot toetavas poliitikanõunike büroos töötava Matti Maasika sõnul on personalivaliku komisjoni otsusel potentsiaal kahjustada Eesti mainet meie EL-i partnerite seas ning tekitada arusaamatust Välisministeeriumi suhtes riigi sees. Pärast EPL-i artiklit saadeti ministeeriumist laiali kiri, kus teatati, et kogu asja taga on mõne mehe isiklik viha ja vaen Kulli vastu.

Kõrvalvaatajana pole Kesknädalal võimalik hinnata, kas Tiido ja Maasika kriitika Paeti aadressil tulenes siirast murest Välisministeeriumi tendentside pärast või oli tegu pigem kadedusega, kuna Kull määrati soojale kohale nende favoriitide asemel. Küll aga kallas EPL värsket vett aastaid seis- veega ja hallitanud konnatiiki nimega Välisministeerium. On ju seni selle asutusega seoses põhiliselt vahendatud vaid Paeti kommentaare olukordade üle Lähis-Idas või Afganistanis. Paeti on teles näi- datud langevarjuga hüppamas ja noorukesele ministeeriumi pressiesindajale isalikult õlale patsuta- mas.

Enne Riigikogu valimisi tõi IRL-i meelne EPL välja, kui vastutusrikas on välisministri juhitud amet ja millistes raskustes on reformierakondlane Paet oma ametikohustuste täitmisega. Pole see mingi ilutsemine, nii nagu Paet seda seni on lasknud välja paista. Kui uskuda EPL-i, siis Paet polegi pühamees, vaid ebademokraatlik ja saamatu valitseja. Või on seal taga vaid Laari niiditõmbamine, kusjuures niidid peaksid ministritoolile tõmbama hoopis teda?

HIIBUSE NÄDAL

Jüri Ratase rohelise pealinna algatus juba USA-s

Riigikogu aseesimees Jüri Ratas (pildil) osales Stockholmis Euroopa Rohelise Pealinna teemalisel tippkonverentsil. Euroopa linnapead arutasid, mida saaksid linnavalitsused paremini teha, et elukeskkond linnades oleks inimsõbralikum, tervislikum, stressivabam.

Konverentsist võtsid linnapeade, poliitikute ja ekspertide kõrval osa Euroopa Komisjoni keskkonnavolinik Janez Potočnik ja EL Regioonide Komitee president Mercedes Bresso.

Ka USA-s on tekkinud suur huvi Rohelise Pealinna tiitli vastu. California, Minnesota, Wisconsin, Oregoni ja Florida osariigi linnad saatsid konverentsile oma esindajad. Jüri Ratase sõnul on tal isegi pisut raske uskuda, et Tallinnas sündinud idee nii kiiresti ka USA-s huvi äratas.

Stockholm kannab tänava Euroopa rohelise pealinna tiitlit ning tutvustab Euroopa linnade esindajatele ja külalis-

tele oma saavutusi. 2011. aastal on Euroopa roheliseks pealinnaks Hamburg.

Seekord sellele tiitlile kandideerinud 17 linnast jõudis finaali kuus: Barcelona, Malmö, Nantes, Nürnberg, Reykjavik, Vitoria-Gasteiz. 2012. aastal saab Euroopa roheliseks pealinnaks Vitoria-Gasteiz Hispaanias, 2013. aastal – Prantsusmaa linn Nantes.

Euroopa rohelise pealinna idee algataja Jüri Ratase hinnangul kumbki linn oma eesmärgistatud tegevusega kindlasti väärib seda tiitlit.

Kn, Riigikogu aseesimehe büroo pressiteade

Ida-Virumaa koolilapsed välisministrist targemad

Mida vähem aega jääb valimiseni, seda sagedamini leiavad praegused võimumehed tee Ida-Virumaale - kunagi nii toredasse ja jõukasse tööstusregiooni, mille solkimisele nad nii palju kaasa on aidanud. Nõnda otsustas ka välisminister Urmas Paet (pildil) sammud siia seada, et pinda sondeerida.

Esinemiskohaks valiti Kohtla-Järve Gümnaasium. Vast koolilapsed ehk suudavad veel uskuda, mis ette sõodetakse? Aga võta näpust! Õpetajaid nende kutsepäeval õnnitlenud, muidugi ilma elutööpreemiata (see ju ompoiste pärusmaa), asus Paet ise õpetajapulti andmaks lõpuklasside õpilastele n-ö ühiskonnaõpetuse näidistundi.

Paet muutus liikumatuks

Kui välisminister sai ühele poole oma jutuga, et miks nii kangesti on vaja saata Eesti noormehi Afganistani ja muu-

desse kuumadesse punktidesse ning miks Eestil oli vaja NATO-sse astuda, mainides isegi Eesti välispoliitika vigu, paluti lastel kahte gruppi jaguneda. Ühele poole need, kes arvavad, et Eesti teeb õiget välispoliitikat, ja teise need, kes nii ei arva, et nad siis saaksid omavahel väidelda. Esimehe grupp osutus olematuks, eranditult kõik eelistasid teist! Õppurid võtsid lausa mässulise positsiooni. Nagu teisedki praegused valitsejad, reageeris Paet juhtunule liikumatu näoilme ja moesolevat mittemidagiütlevat retoorikat kasutades. Ainus hea asi oli see,

et ministri monoloogist sai dialoog – koolinoored said välja öelda oma arvamuse. Seda pauku ei osanud vist õpetajagi ette näha. Sest ajupesuga igast infoturust on ju suur. Teisigi selletaolisi märk-nähes vahel mõtled: kas praeguste koolilaste põlvkond ei võta asja varsti otsustavalt oma kätte, et lõpuks pöörata elu Eestis inimväärsemaks?

Ärge niitke jalust ettevõtlust!

Minister läks ka Jõhvi vallavalitsusse, kus Virumaa tublid ettevõtjad teda ootasid. Siin nõuti Paetilt valitsuse tasemel kaasaitamist kohaliku ettevõtluse arenguks, et õpetataks pidev kaigaste kodaratesse pildumine. Välisministeeriumilt ja selle arvatult ametnikelt oodatakse tegusust, mitte sõnu. Et minister aitaks pisut targe-

Anne Ratman, Kohtla-Järve-Jõhvi

malt laiendada turge mujal maailmas, sh muidugi suure naabri juures Venemaal. Sest milleks suurriigiga viha kiskuda? Suures-laias, arenevas ja pärast veiderdusvalitsust nagu jälle tuhande tuhande riigis oleks musttuhat võimalust Eesti kaupu turustada. Nagu teeb seda suurriigi arukas naaber Soome.

Ratase ja Aasa silmapaistvat tööd Euroopas märgatud

Euroopa Liberaalide ja Demokraatide Liit (ALDE) teatas, et Jüri Ratas ja Taavi Aas on määratud Euroopa Liberaalide ja Demokraatide Kohalike Regioonide Komitee auhinna nominentideks.

Selle auhinnaga tunnustatakse kohalike poliitikute silmapaistvat tööd ning neid tuuakse eeskujuks kolleegidele kogu Euroopas.

„Mul oli väga hea meel kuulda sellisest tunnustusest,“ ütles Riigikogu aseesimees Jüri Ratas. „Kindlasti toob selline positiivne sõnum kasu kogu Eestile,“ lisas ta.

Tallinna abilinnapea Taavi Aasa sõnul näitab tema nominendiks nimetamine seda, et ka Euroopas märgatakse Tallinna arengut ja edu.

ALDE poolt antava tunnustuse eesmärk on jagada Euroopa poliitikute omavahelisi kogemusi. Auhiinad antakse välja kaheksas eri kategoorias 15. novembril Brüsselis toimival auhinnatseremoonial. KE

Aas

„Kui te olete Keskerakonnast, siis on meil Paide juba kinni!“

Järvamaa toimekas proua Milvi Clausen (pildil) rääkis Kesknädalale, kuidas ta oli üks neist õnnelikust, kellele helistas koju küsitlusfirma.

Jutt arenenud umbes järgmiselt.

„Tere, me teeme uuringut. Mis erakonna poolt te hääletaksite?..“

„Kuna kuulun Keskerakonda, siis ma loomulikult hääletan Keskerakonna poolt.“

„Kus te elate?“

„Paides.“

„Oi, meil on Paide juba täis, me ei saa teie vastust kasutada...“

„Mulle tundus see nii naljakas,“ ütles pr Clausen, rääkides sellisest huvitavast kogemusest Keskerakonna senioride kokkutulekul Tallinnas. Ta palus, et Kesknädal teavitaks ka teisi Eesti inimesi, kellest võib-olla mõni ikkagi veel ei vali Reformierakonda, et küsitlajaid on ehk õpetatud reageerima ka küsitluse tellinud firma jaoks ebameeldivatele vastustele.

Muide, kuna helistati lauatelefonile, siis Paide telefoninumbrite kood on 38, ja helistaja pidi ju ometi juba helistades teadma, et „Paide on täis“. Kn

Oivaline Vaarik

Meediategelane Hans H. Luik pani välja Oivalise Ajakirjanduse preemia (100 000 krooni), mille eelmisel nädalal andis Daniel Vaarikule. Vaarik on tuntud PR-tegelane, kes töötanud suhtekorraldaja ja pressiesindajana. 2003. aastal, kui ta oli valitsuse pressibüroo direktor, valisid kolleegid-ajakirjanikud ta parimaks pressiesindajaks. Viis aastat töötas Vaarik kommunikatsioonibüroo Hill & Knowlton Eesti juhina. Praegu peab ta blogi *memokraat.ee*. Selles ilmus suvel postitus, mis analüüsis kaitseminister Jaak Aaviksoo (IRL) võidusamba-teemaga seotud sõnavõttu, mis omakorda ilmus Aaviksoo blogis. Preemia kommentaaride seas on kõlanud väiteid (nii andjate-vastuvõtjate endi kui ka ilmajaanute leeris), et see „oivaline“ sõnum on ühene – kogu Eesti pabermeedias ja isegi mitte veebilehtedes-portaalides kirjutatud teksti-massiivis ei leidu ühtki tera, mis preemiat väärinuks.

Autoriõigus blogides

Kui Kesknädal külastas nii head reklaami saanud Vaariku blogi, seisis seal esiplaanil poliititeema „Kes loovad erakondade sõnumeid?“ (19. oktoober 2010). Selle teksti alla läkitatud kommentaaridest koorus veel üks järjest enam päevakajaliseks muutuv teema – autoriõigus blogides. Et mitte öelda laiemalt – kogu internetis.

Vaarik vastab ise teema üles tõstnud kommenteerijale, kes küsis

Vaariku blogis kasutatud piltide autorluse kohta:

„Küsimus täiesti õigustatud ja konkreetsete piltide puhul läksingi ma natuke üle nurga, kuna ma ei suutnud ka täpselt tuvastada, kus ja kelle poolt nad tehtud olid (ehk siis nad olid JUBA netis laiali ja see pole muidugi eriti hea õigus-tus).

Aga samas on ka blogipidajal tegelikult ju üsna lihtne neid lubasid küsida ning vajadusel isegi väike-se raha eest osta (Äripäev müüb

fotoimetuse pilte vist vaid paarisaja krooni eest).“

Delfi virutas Daniel Vaariku teksti

„Memokraati Wordpressi keskkonda üle kandes tein postituse, mille juurde ma ostsin pildi lausa Getty Images kataloogist (odav see polnud, aga see eest oli korrektne tunne. (- - -)). Samuti aitab täpne viitamine ja lingi lisamine.

Tegelikult ei ole ju autoriõiguslus sugugi kodanikuajakirjanduse probleem, sest võtame näiteks sellesama teksti, mille all meie mõle-ma kommentaarid ilmuvad. See tekst ilmus väikeste lühendustega korraga viies kanal: Äripäev, EPL, Postimees, Best Marketing, Delfi.

Neli neist küsisid korrektselt luba, kuid üks (Delfi) seda ei teinud, kuigi minu blogi on CC *non commercial* litsentsiga. Mis siis teha?“

Ja Vaarik lõpetab: „Mida rohkem inimesed ise sisu toodavad, seda suurem on selle vastu ka tavameedia huvi ja seda rohkem ilmselt tekib ka autoriõiguste teemat.“

Kesknädal ühineb Vaariku õnnitle-jatega! Eks meie siin räägime juba 12-ndat aastat, et meedia on paremale kaldu ega aja enam ammu Eestis, vaid ainult oma asja. Kuna julge hundi rind on ikka rasvane olnud, siis Vaarik näib üksik-võitlejana ju olevat edukam kui kõik ülejäänud väljaanded kokku. Kn

Terane mõte

„Aastal 2011, kui krooni asendab euro ja Tallinn on Euroopa kultuuri-pealinn, valitakse Eestis uus president, Riigikogu, pannakse ametisse kaitseväge juhataja ja Tallinna Ülikooli rektor. Terve Eesti peaks siirduma oma järgmisesse arenguetappi. Edukas saab see olla vaid siis, kui majanduskeskne mõtlemine asendub inimkeskse riikliku mõtlemisega, kui numbrite teenimise asemel hakkab riik teenima inimesi. Ehk otsesõnu: näitajapõhine majanduspoliitika peab asenduma väärtuspõhise poliitikaga.“

Tallinna linnavolikogu esimees Toomas Vitsut Delfis 18.10

Skandaal või nõiajaht?

Paar nädalat tagasi pühendas „Äripäev“ palju tähelepanu minu isikule, tituleerides mind linnapea rahastajate partneriks ja linna juhtiva keskerakondliku „jõugu“ oluliseks liikmeks. Meedia ristas mind juba skandaalseks ametijuhatajaks. Asi läks koomiliseks, kui ajalehe reporter koos videokaamera vihma trotsides ründas mind otse tänaval, nagu oleksin ma Paris Hilton. Kuid asi on naljast kaugel.

OTTO POPEL
Tallinna Keskkonnaameti juhataja

Ma ei ole seltskonnaelu tegelane ja mul puudub kogemus meediaga suhtlemisel. Äsja tegin oma elus olulise otsuse vastu võtta uus väljakutse ja proovida end kehtestada avalikus teenistuses. Mis puutub minu endistesse töökohtadesse, siis siin pole midagi varjata. Kinnitan veel kord, et *Blueray Invest* tegeles

laevade opereerimise ja laevade ostu-müügiga. Olin *Blueray Investis* juhatuses, kuna viisin ellu laevanduse alast projekti. Praegu on laevandusprojekt lõpetatud ja ettevõtte likvideerimisel. Mulle on arusaamatu, miks just minult nõutakse seletusi mu endise tööandja omandisuhete kohta. Kuna see ei puutu mitte kuidagi minu tänastesse tööülesannetesse, siis ei pea ma vajalikuks neid ka kommenteerida. Sama käib ka „Savisaare laenu“ kohta. Mina isiklikult ei ole kuidagi seotud firmaga *Bravotex* ja mul ei ole mingit seost „Äripäevas“ „avalikustatud“ 2,7 mln krooni laenuga Edgar Savisaarele; sellepärast ma ei saa seda teemat kommenteerida. *Blueray Investil* võib olla sama omanik, aga need on erineva tegevusalaga firmad. Täiesti arusaadav, et omanik ei pea alluvatele aru andma oma tegevuse kohta.

Lausa üleriigiline skandaal!

Nüüd „lisatasu küsimus“, mis puhuti „Äripäevas“ üles kuni üleriigilise skandaali tasemeni. Olen uuel ametikohal alles oktoobri algusest. Varem viibis minu eelkäija päris kaua haiguslehel; aprillist saadik puudus ka juhataja asetäitja. Seetõttu toimus Keskkonnaameti juhtimine asendamise alusel. Alates 3. maist töötas Relo Ligi ameti juhataja asetäitjana, täites samal ajal ka keskkonnakorralduse osakonna juhataja kohustusi. Täiendavalt pidi ta septembris täitma ka ameti juhataja kohuseid.

Vastavalt avaliku teenistuse seaduse § 64 lõikele 6 makstakse puuduvat ametnikku asendavale ametnikule, vabastamata teda oma ülesannete täitmisest, lisaks tema enda palgale lisatasu kuni puuduva ametniku ametipalga ulatuses proportsionaalselt temale pandud puuduva ametniku ülesannete hulga.

Sisuliselt täitis minu praegune asetäitja 4 kuud lisaks enda ametikohale veel teise ametikoha ülesandeid ja ühe kuu lausa kolme ametikoha järgseid ülesandeid. Seadusega ette nähtud ja käskkirjas märgitud lisatasu on väiksem kui palgafondi ökonomia, mis on tekkinud täitmata töökohtade tõttu. Tunnistan, et ilmselt oleks olnud vaja käskkirja seletavas osas tuua rohkem põhjendusi, kuid me andsime neid „Äripäeva“ reporterile täiendavalt. Kahjuks jäid need aga tagaplaanile. Samal ajal võimendati isiklike suhete tähtsust, unustades vajaduse täita seadust.

„Äripäev“ üritab teha peksupoissi

Minu arvates on äärmiselt meelevaldne ja mulle ka solvav seostada minu tööleasumist Tallinna Keskkonnaameti juhataja kohale minu erakondliku kuuluvuse või isiklike tutvustega. Viimasel ajal rünnatakse meedias pidevalt inimesi ainult sellepärast, et nad kas kuuluvad või astuvad Keskerakonda. Viimane näide on Tõnu Trubetsky. See tuleb meelde hullumeelse USA senaatori McCarthy „nõiajahti“ möödunud sajandi 50-ndate alguses. Astusin erakonda oma veendumuste ja poliitiliste vaadete järgi. Olin, olen ja ilmselt ka jään erakonna lihtliikmeks. Keskerakond on üks suuremaid erakondi Eestis. See juba eeldab, et selle erakonna liikmeid võid leida igal pool. Osalesin Keskkonnaameti juhataja avalikul konkursil samadel tingimustel nagu teised kandidaadid ja mu saatuse otsustas hindamiskomisjon. Tallinn on suhteliselt väike linn ja kõik tunnevad üksteist. Võin öelda, et mingil moel mõjutas minu otsust osaleda konkursil ka see, et tunnen inimesi Keskkonnaametist.

„Äripäev“ püüab iga hinnaga teha minust järjekordset peksupoissi, asetades kahtluse alla mu pädevuse juhtida Keskkonnaametit, kuigi töötan siin alles pool kuud ja praegu toimub loomulik sisseelamisperiood. Praegu tutvun lähemalt inimestega ja elan oma töösse sisse. Arvestades „Äripäeva“ kustumatut huvi minu tegevuse vastu, luban ametisoleku esimese saja päeva möödumisel tutvustada ajalehe lugejaid oma ideedega Keskkonnaameti töö efektiivsuse tõstmisel, mille eest olen toimetusele juba praegu ette tänulik.

Toimetusel: „Äripäev“ seda selgitavat vastulauset ei avaldanud, mistõttu kirjutis ilmus nüüd, väikese hilinemisega, „Kesknädalas“.

Oleme suures mures Eesti pensionäride üha halveneva majandusliku olukorra üle. Hindade kiire tõus ja kaudsete maksude kasv mõjub eelkõige eakate rahakotile. Näeme, kuidas valitsuskolitsioon oma uutes seadustes jagab rahvale tühja-tähja, tegemata vaesuse leevendamiseks ainatki tõsisemat sammu.

HERME ENDOJA
Keskerakonna senioridekogu juhatause liige, Pärnu

Jutud sellest, et raha ei jätku, et pensionikassa on tühi, hakkavad ära tüütama. Põhiseaduse järgi kuulub kõrgeim võim rahvale. Kuidas saab rahvas oma võimu realiseerida, kui teda esindama valitud inimesed ei kuula rahva soove? Poliitiku kunst on hakkama saada igas olukorras, ka siis, kui raha napib. Pole õige, et valitsus läheb pensionäride rahakoti kallale.

Kas meie pension on almus?

40% üksielavatest pensionäridest elab vaesuses. Pension pidi seoses elukallidusega 2009. aastal tõusma 14%, aga tõusis vaid 5%. Seega

9% läks valitsuse rahakotti.

2010. aasta II kvartali keskmine pension oli 4252 krooni, s.o 272 eurot. Võrdluseks: Soome keskmine pension on 1344 eurot ehk 18 800 krooni.

Meil on eluea pikkus sama, mis oli arenenud riikides 1970. aastal. Inimarengu aruande järgi oleme 30 aastat maha

Mis riik see on,

nud, et meie vähesed kulutused tervishoiule saadavad Euroopa signaali, et Eesti on niru riik, kes ei hooli oma rahva tervisest. Kui riigialam pole võimeline ostma isegi mõõda-pääsmatuid ravimeid, tähendab see, et talle pole oma valitsuse ülalpidamine taskukohane!

Hooldusravile kuni 13 000 krooni kuus

Perearstide visiitidatas tõi 25 kroonilt 50 kroonile. Tuhanded inimesed üle Eesti ootavad praegu ja ilmselt jäävadki ootama uuringute ja plaanilise ravi järjekorras. Liiga pikad on selle hooldus-

omaosalustasu kerge puude puhul 350 krooni, raskema puhul 400 krooni ja üliraske (voodihaige) puhul 450 krooni ööpäevas.

Kõrged hinnad langetavad pensione

Rehabilitatsioonirahasid on samuti kärbitud. Kui perearst saadab patsiendi päevasele taastusravile, siis on omaosalus 20-minutilise massaaži eest 80 krooni. 3000-kroonise matusetoetuse võttis valitsus ära ja matuseteenuste käibemaks tõi 5 protsendilt 20 protsendile.

Mis riik see on, kes teenib sur-nute pealt?

TUBLIMAD: Aastakoosolekul tunnustati mitmeid seniore, kes oma piirkondades tegusalt toimetavad. Üks neist on Tiina Mürk Tartust (pildil punases)

jäänud, sest ravimite eest tasumisel on omaosalus Eestis 50%, Euroopa Liidus 7%, Prantsusmaal 4%.

Doktor Andres Ellamaa on öel-

ravi järjekorrad, mida on võimalik saada tõsiste haiguste puhul 60 päevaks, omaosalusega 100 krooni ööpäevas.

Pikema hooldusravi korral on

Valitsus ütleb, et pole uneski näinud pensionide vähendamist. Kuidas siis mõista üleöö tõstetud käibemaksu küttele, elektrile, toiduainetele, ravimi-

„Vahel on tunne, et – vabandage väljendust – kui Edgar Savisaar päise päeva ajal kalmistul lapselaipe vägistaks ja ETV seda otse-eetris näitaks, siis rahvas ütleks, et ajakirjandus valetab, et Edgar ei tee nii,“ ütles Radio 2 saates „Olukorras riigis“ saatejuht Kalle Muuli otse-eetris 17. oktoobril.

INDREK VEISERIK
Kesknädala uudistejuht

Tammerk hoiab oma nahka

Eesti Rahvusringhäälingu (ERR) ajakirjanduseetika nõunik Tarmu Tammerki kirjutab pärast seda ütlust ERR-i internetiportaalis, et saatejuhi poolt kasutatud kujund lapselaipe vägistamisest oli võigas ja toores, kui seda vaadelda eraldiseisvana. „Tahtes jõuliselt

vaid seisukohavõtte suutma argumenteerida kuulajatele vastuvõetavamal kombel ning ratsionaalselt, mitte liigselt emotsioonidest üleskõetuna,“ kirjutab ta.

Küsimused, millele Tammerk vastamata jättis

Kesknädal saatis möödunud kolmapäeval Tarmu Tammerki kahele e-maili aadressile (tarmu.tammerk@err.ee ja mediaaetika@err.ee) küsimused, paludes tekkinud olukorda lugejatele kommenteerida. Paraku ei leidnud lugepeetud meediaekspert tahtmist või soovi küsimustele vastata. Avaldame siinkohal Tarmu Tammerkile esitatud Kesknädala küsimused:

1 - Kui tõhusalt Teie hinnangul kontrollitakse seda, et maksujate poolt toetatud saade „Olukorras riigis“ oleks poliitiliselt tasakaalustatud?

2 - Miks on selles saates Keskerakonda käsitlevad teemad nõnda proportsioonidest väljas? Miks jagub Keskerakonna

Vaimne mä

suhtes saates vaid kriitikat? 3 - Kas näete ohtu, et mitteproportsionaalne käsitlusviis Keskerakonna tegemistest võib anda avalikkusele vale sõnumi justkui oleks avalikõiguslik meedias tasakaalustamata lubatud? (Ka Keskerakonda valivad kodanikud on ju ERR-i ülal pidavad maksumaksjad, kellel on õigus kuulda oma eelistatud erakonna suhtes nii kriitikat kui ka tunnustust.)

4 - Te kirjutate, et kitsalt konteksti arvestades mahub nimetatud näide ajakirjaniku arvamusevabaduse raamesse. Kas sel juhul oleks lubatud ka peaminister Ansipi 300-kroonise lastetoetuse võrdlus lennukilt rahaloopimisega seostada näiteks pedofiiliaga? Palun selgitage meie lugejatele, kus on need piirid, mis hetkest alates ajakirjanik ei mahu enam ajakirjaniku arvamusevabaduse raamesse? 5 - Te kirjutate, et see hinnang lähtub arusaamast, et arvamusevabadus võib ajakirjanik kasutada ekstreemsena tunduvalt võrdlusi, kui need on toetatud

kes teenib surnute pealt?!

VALITI: Aastakoosoleku juhatuses oli ka Tallinna Pensionäride Ühenduse uus juht Anne-Ly Nilisk.

tele, kütusele jne? Riik teenis sellega meie taskutest 150 miljonit krooni. Ja tõepoolest – pensione vähendamata!

Pensionärid mäletavad poliitikute lubadusi!

Oleme nüüd Euroopa Liidus, kuid pole üle võtnud Euroopa malli – austada vanemat põlvkonda ja selle positsiooni ühiskonnas. Meie riigis on jäetud ratifitseerimata sotsiaalharta artiklid nr. 23 (vanurite õigus saada sotsiaalset kaitset, s.t riik peab tagama piisavalt vahendeid, mis võimaldavad eakatel jätkata inimväärsel elu) ja nr. 30 (õigus kaitsele vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse eest). Riigil on kindlasti kohti, kus

saaks kokku hoida. Näiteks: õiguskantsler Indrek Teder on seisukohal, et praeguse alusetu vahistamisega tekitatud kahjude hüvitamine ei ole põhiseadusega kooskõlas, s.o igal aastal saab raisatud 3–4 miljonit krooni riigi raha, mille eest riik ei peaks vastutama! Või see, et Haigekassal on suur, kallis, mõttetu agentuur. Liitudes ÜRO ja Euroliiduga, on Eesti võtnud kohustuse tagada oma riigis inimõigused. Selleks tuleb arendada majandust, sotsiaalsfääri ja tervet kodanikuühiskonda. Valimised on jälle tulekul. Pensionärid mäletavad neile antud lubadusi.

MEIE EDGAR: 4500-liikmelise keskeeniõrde kogu esindajad kuulasid oma erakonna esimehe Edgar Savisaare ülevaadet olukorrast riigis. Imestati, kuidas meedial on õnnestunud segadusse ajada ka need pensionärid, kelle pension Keski valitsuses olles tõusis 30%. Nüüd aga lepitakse aastatepikku pensionide vähenemisega ja kiidetakse Reformile veel takka ka.

Keskerakonna seniõrde kogu pöördumisest presidendi, valitsuse, Riigikogu ja üldsuse poole

Keskerakonna seniõrde kogu on Eesti suurim, 4500 liikmega pensionäride organisatsioon. Oma aastakoosolekul võtsid nad vastu pöördumise, milles väljendavad sotsiaalset vastutustunnet ja paluvad pöördumise adressaatidel juhtida tähelepanu ühiskonna hetkeprobleemidele ning nõuda nende lahendamist.

„Võtame sõna nii pensionäride kaitseks kui ka ajendatuna murest oma laste ja lastelaste eduka tuleviku pärast,“ seisab pöördumises.

„Eestis valitsev tööpuudus sunnib suurt osa kasvavast põlvkonnast elama alla vaesuspääri, mille tagajärjed toovad ühiskonnale korvamatut kahju. Tunneme muret kiirest hindade tõusust tingitud pideva ostujõu vähenemisest pärast, mis kimbutab eelkõige vaesemat elanikkonda, kelle hulka kuuluvad ka pensionärid. Tunneme muret selle üle, et seniõrde koht ühiskonnas on alavääristatud, tähelepanuta on jäetud nende panus ühiskonna arengusse ning neid käsitletakse kui koormat ühiskonnale,“ nendivad pöördujad.

Keskeeniõrid teevad oma ettepanekud suurendada riigi osa ja vastutust kasvava põlvkonna ees:

- majanduslikus kitsikuses olevate perede toetamine;
- peretoetuste suurendamine;
- tasuta koolitoit ka gümnaasiumiõpilastele;
- tasuta kõrghariduse säilimine;
- suurendada riigi toetusi töökohtade loomiseks;
- pakkuda maksusoodustusi uusi töötajaid palkavatele ettevõtetele;
- alandada toidukaupade käibemaksu 20 protsendilt 5 protsendile;
- alandada makse elektrile ja toasoojale;
- suunata rohkem raha tervishoiu- ja pensionisüsteemi;
- vähendada omaosalus ravimite eest tasumisel Euroopa Liidu keskmisele tasemele (7%);
- taastada matusetootus;
- tõsta puuetega inimeste toetusi;
- tõsta pensione Euroopa Liidu keskmisele tasemele;
- muuta pensionistatõu arvestamist nii, et ühe täistööaasta eest saaks ühe pensioniaasta.

Tallinn, 21. oktoober 2010

ratsemine vägistab ühiskonda

ümbritsevast kontekstist. Kalle Muuli lähtus kriitikas Edgar Savisaare vastu seni ajakirjanduses avaldatud materjalide, aga mitte ametlike kohtuotsuste põhjal. Kui eetiliseks peate Muuli tegevust olukorras, kus kohtu poolt kinnitamata konteksti arvestades on ajakirjanik võimendanud ebaadekvaatset pilti Tallinna linnapeast?

Vägistatud ühiskond

Möödunud pühapäevases saates „Olukorrast riigis“ ei pidanud Muuli kahjuks vajalikuks vabandada Edgar Savisaare ees. Kuid märksa kahetsusväärsem ja hirmutavam on seejuures asjaolu, et Muuli väljaütlemine jäi meedia ja ühiskonnategelaste hukkamõistuta.

Kala hakkab mädanema peast ja ühtki riiki ei hoiu koos mitte suur raha, vaid tugevad moraalsed väärtushinnangud, mida tuleb iga päev kaitsta. Vaimse väärkohtlemise suhtes ükskõikseks jäädes laseme oma riigis närbuda sellel, mis seni Eestit väarikana on hoidnud.

Arukas ja küps ühiskond mõistab, et eetiliste üldprintsiipide kadumisel muutub riik peagi skisofreeniliseks ja sisemiselt haavatavaks. Kõik ju teavad, mida vägistamine psühholoogiale kaasa toob, ka ühiskondlikus mõttes. Seetõttu tajutakse väga selgelt kõlbelt piire, mille ületamist välditakse igati.

Eesti avalikkus on ülitundlik nii välis- kui ka kodumaise kriitika suhtes. Samal ajal ollakse aga täiesti tundetud inetuste suhtes, mis on suunatud teatud isikute ja poliitiliste jõudude aadressil. Vahel näib, et paljud eestlased elavad siiani „libahundi ühiskonnas“, kus silmad löövad põlema, kui mõni arvamusliider peab õigeks kedagi demoniseerida. Selliste hoiakutega tugevat ja ühtset riiki ei ehita.

Omakasupüüdlid arvamusliidrid tulevad ja lähevad, moraalsed väärtushinnangud on aga kestnud juba aastatuhandeid. Seetõttu peaksid eestlased juhutama viimasest.

Kommentaaris

Keskerakonna peasekretär Priit Toobal:

„Muuli mure on mõistetav – valitsusmeedia üledoos on sageli andnud soovitud vastupidise tulemuse. Mida rohkem ponnistavad, seda paremini saab lugeja-kuulaja-vaataja aru, kui kallutatud, erapoolik, ebaõiglane ja ebaaus on parempoolseid võimuerakondi kaitsev meedia. Muuli püüab ametivendi üles kutsuda säilitama mõdukust, et neile omanike ja ülemuste poolt seatud missiooni Ansipi grupeeringu upitamiseks ning kõigi teiste mahatampimiseks efektiivsemalt täita. Aga ta keeras ka siin vindi üle, ja sai soovitud vastupidise tulemuse. Kui Rahvusringhäälingu eetikanoonik lapselaipade vägistamise jutuga avalik-õiguslikus eetris esinenud Muulit suurema nuhtlemise vääriks ei pea, oleks see Rahvusringhäälingu mainele veel suurem löök kui ERR-i nõukogu esimehe Andres Jõesaare poolt reaalselt liikluses põhjustatud nooruki surm (milles Rahvusringhäälingu Nõukogu ei näinud mehe ametis jätkamiseks mingit probleemi).“

Riigikogulane, MTÜ Vaba Ajakirjanduse juhatuse liige Lauri Laasi:

„Tegemist on haige avaldusega. Otse-eeter on stressisituatsioon, ja pinges all võib inimene muidugi lobiseda välja esimesena pähe juhutuva asja. Aga mis küll toimub inimese peas, et tema alateadvus toodab selliseid kujundeid? Raadio 2 on pealegi noorteraadio... Väga kahetsusväärne!“

Imelik on ka, et „ajakirjandus püüab survet avaldada“... Mis ajast on ajakirjanduse ülesanne survet avaldada? Ajakirjandusel on demokraatlikus ühiskonnas mängida väga oluline informeeriv ja analüüsiv roll, millel surve avaldamisega pole midagi pistmist. Muuli ilmselt arvab, et tema püha missioon ajakirjaniku ja toimetajana on inimeste ajusid peedistada. Palju õnne ja edu talle muidugi! Keskeakriis pole ilmselt meelakkumine.“

Doktor Laasik: Eestis on võimalik paremini ravida

Peeter Laasikust paistab kohe, et tegemist on vana spordimehega. Kui vaatad veel kord talle otsa, siis arvad ka ära, millisel spordialal. Ta tegeles ülikooliajal kreeka-romaa maadlusega ja tuli kehakaalus kuni 90 kg Eesti meistrivõistlustel mitu korda hõbedale. Nüüd on luu- ja liigestearst Peeter Laasik Elva Haigla ravijuht, Elva keskerakondlaste esimees ja Elva linnavolikogu liige. Eelmises, Ansipi-Savisaare valitsuses oli Peeter Laasik Sotsiaalministeeriumi abiminister. Rääkisime temaga eestlaste tervisest.

Ajakirjandusest on teada, et Eestis on ilma ravikindlustuseta üle 70 000 inimese. Kas see kontingent saab peale esmaabi ja omavalitsuse toetuste veel mingit abi?

Haigekassa andmetel on ravikindlustamata isikuid umbes 100 000, Eurostati andmetel veidi alla 130 000. Registreeritud töötuid on umbes 70 000. Sisuliselt on ravikindlustuseta need, kes pole Tööturuametis registreeritud. Neid võib nimetada ka heitunuteks, sest üldjuhul on nad olnud töötud üle aasta. Seega on paari kuu taguste andmete põhjal ravikindlustuseta umbes 53 000 inimest. Neil jääb ainus lootus kiirabile ja omavalitsuse toetusele. Perearstidel pole kohustust neid vastu võtta, kuid üldjuhul perearstid neid ukse taha ei jäta. Kohalikel omavalitsustel on eelarved õhukeseks jäänud – kui varem toetasid nad abivajajaid rohkem, siis nüüd veeretatakse rahanatukest pikalt. Suurem häda on selles, et inimesed tasulise arstiabi kartuses arsti poole ei pöördugi. Meedias on loodud pilt arstiabi tasulisusest, ja seetõttu inimesed, kel isegi on õigus haigekassa poolt kinni makstavale ehk n-ö tasuta ravile, kardavad arsti poole pöörduda.

Haigekassasüsteemi peetakse rikaste riikide pärusmaks. Kuidas selle tõhususse suhtuda? Kas on olemas alternatiivseid variante?

Haigekassad ei ole ainuüksi rikaste riikide pärusmaa. On riike, kus arstiabi on täielikult riigi käes. Kuid seal on sageli probleeme kvaliteediga.

Haigekassa on Eestis põhimõtteliselt õigustatud. Meie tervishoiusüsteem on Euroopa Liidus viimastel aastatel olnud kolme kulu-efektivsema hulgas, kaks aastat oli isegi kõige kuluefektiivsem. Rohkem tuleks tegelda raviteenuste kättesaadavusega (arstijärjekordade lühendamise) ja arstiabi kvaliteediga. See ei tähenda, et kvaliteet oleks halb, vaid et seda on võimalik veel paremaks teha.

Rahva seas räägitakse, et mõnede operatsioonide järjekord ulatub kuni poolteise aastani. Kui normaalseks seda pidada?

Viimasel kahel aastal on haigekassasüsteemis järjekordi tõesti pikendatud. Mõne haiguse puhul võivad need ulatuda aastateni. Eks see ole konkreetsete patsientide jaoks suur mure. Samas on veel suurem probleem hoopis polikliinikute eriarstide juurde pääsemise järjekorrad. Väga oluline oleks saada eriarstiga esmakontakti võimalikult kiiresti. Inimesed saavad sageli juba esmakontaktil eriarstiga oma tervisehäädade lahenduse ja see hoiab ära hilisemad tüsistused. Seega peaks eelkõige just ambulatoorsele sektorile raha juurde andma. Enam-vähem normaalne järjekord polikliinikus

oleks paar nädalat ja operatsioonilepääsuks alla nelja kuu.

Kas meditsiinitöötajate praegune tasustamine on pidurdanud huvi välismaale tööle mineku vastu?

Üldiselt ei ole Eestis arstide palk väike. Mingil määral aastatel 2005–2008 tõstetud arstide ja õdede palk on vähendanud soovi minna töötama välismaale. Kuid just noored on väljendanud äramineku-põhjusestena ebakindlust arstikohtade tuleviku suhtes, eriti nn maakonnahaiglates; samuti mõjub meedia negatiivne suhtumine

arstidesse.

Kui paljudes riikides on noortel tohtritel residentuur ja edasine töökoht sageli aasta või kaks juba ette teada, siis Eestis on kahjuks viimastel aastatel arste koondatud, nende koorumusi vähendatud. See tekitab ebakindlust. Näide riikide erinevast suhtumisest: vaatamata majanduskriisile tõsteti Soomes eelmisel aastal meditsiinilist töötajate palka.

Hiljuti käis Töötajate Keskkliit välja, et pensionile peaks lähitulevikus saama 67-aastaselt. Kuidas suhtuda?

Pensionile mineku vanus peab olema seotud keskmise eluea tõusuga. Kui see tõuseb, võib tõsta nende aastate võrra ka pensioniiga. See on loogiline. Alles äsja tõstis Reformierakonna valitsus pensioniea 63-lt 65 aastale. Samas umbes kolmandik inimestest, kes jõuab pensioniikka, on juba kas töövõimetuspensionil või ootepensionil. Niisugune olukord on tekkinud sellepärast, et meie rahva tervis on kehv. Inimeste tervis peab märkimisväärselt paranema – alles siis mõelgem pensioniea tõstmisele.

Olite Elvas Reformiga koalitsioonis, nüüd on Keskkliit opositsioonis. Kas midagi on muutunud?

Muutunud on see, et me ei pea koalitsioonis heaks kiitma Reformierakonna otsuseid ja saame pakkuda Elva probleemidele oma lahendusi.

Oled väga hõivatud mees. Kui palju jääb aega pere seltsis veeta?

Õnneks on mul poeg juba oma elu peal, töötab arst-residentina Soomes. Temal läheb hästi. Tütar õpib Tartu Kunstikoolis, on iseseisev ja ka temal läheb hästi. Mul on rohkem aega nii töö kui ka hobide jaoks.

Kas sporti veel teed?

Teen seda, mida võimaldab vanus ja tervis. Põhiliselt sõidan rattaga, käin ujumas ja jõusaalis.

Küsitles Toomas Paur

Seekordne Riigikogu Keskfraktsiooni väljasõit võttis suuna Võrumaale. Külastati valdu, kohtuti vallavalitsuste liikmetega ning maarahvaga, käidi Kuperjanovi jalaväepataljonis, koolides ja asutustes.

IVARI VEE
ivari@kesknadal.ee

Evelyn Sepp, Arvo Sarapuu ja Nikolai Põdramaagi käisid Antslas, kus räägiti sellest, mida Kesk ette võtab, kui valimistel rahvalt piisavalt mandaate saab. Teemaks tõusid astmelise tulumaks, käibemaksu vähendamine eelkõige toidudainetelt, pensionide ja toetuste süsteemi parandamine ning loomulikult tervishoiuprobleemid.

Kriisiaeg ja astmeline tulumaks

Inara Luigas ja Heimar Lenk viibisid Võrus ning Antslas ja Urvaste vallas. Hommik algas Võru jalatsivabrikus Abris.

Kohe kohtumise ajal kostis saalist repliik, et enne, kui tulla jälle mingeid lubadusi andma, on vaja kõigepealt oma vanad lubadused täita. Lenk seletas põhjalikult, et nad ei ole tulnud siia katteta lubadusi jagama, vaid jutt käib samadest vanadest lubadustest, mis on tänaseks vägagi konkreetse vormi saanud – aeg läheb ju edasi. Mis puutub vanade lubaduste täitmisel, siis selgitas Inara Luigas, et pole ju võimalik mingeid lubadusi täita, kui Keskerakond pidevalt opositsioonis on ja teda võimu juurde ei lasta. Et Keski seaduseelnõusid ei lasta isegi Riigikogu suurde saali arutelule.

Sellistes tingimustes pole kuidagi võimalik oma lubadusi täita. Küsimusele, kust Keskerakond oma lubaduste täitmiseks raha võtaks, kui järgmistel valimistel enamuse hääli saaks, vastasid rahvasaadikud, et eks ikka sellest-samast astmelisest tulumaksust.

Inimeste suhtumine astmelisest tulumaksu oli, vähemalt esialgu, küllalt eitav. Nad muutusid avatumaks alles siis, kui Inara Luigas küsis: kas enamiku töötajate palk vabrikus on üle või alla 20 000 krooni? See küsimus võeti vastu ühemõttelise naerurõkatusena. Sai selgeks, et suurem osa ei saa astmelise tulumaksu mõttest üldse aru. Kujutatakse ette, et astmelise tulumaksuga hakatakse nende niigi vähest sissetulekut veelgi kärpima. Jah, head ajuloputustööd on

Riigikogu koostöö Võrumaale

Sadas päris korralikku lõrtsi ja teed kattsid kiiresti paksu lumevaibaga, nii et õige koha ülesleidmiseks oli isegi vaja autost välja ronida ning tee- viitadelt lund maha pühkida. Lõpuks jõudisime Urvaste vallavalitsusse, kohtuma vallavalitsuse ja volikogu liikmetega.

Urvastes on ainsateks töötajateks vallavalitsus ja erivajadustega lastele mõeldud kool. Oli veel sõetööstus, mis on tänaseks, "tänu" rohelistele aktivistidele, suletud – ei pida vastama keskkonnanõuetele. Eravestluses külalanelanikega tuli välja, et selle

Keskerakondlased rääkisid Võrumaa rahvaga

3

5

6

4

7

(3.) Nikolai Põdrämägi, Arvo Sarapuu ja Evelyn Sepp kohtumas Antsla rahvaga.
(4.) Heimar Lenk ja Inara Luigas vestlevad Võru jalatsivabrikus Abris töötajatega.
(5.) Nii valmivad Abriseses jalanõud, (6.) kusjuures üks ajakirjanduslik artikkel on naturaalsel lambavillal laste talvesaapad.
(7.) Selline näeb välja Urvaste raamatukogu üks lastekirjanduse riiv. Raamatukogu ennast ohustab aga sulge- ja rüütlite ja selles on süüdi ikka ääremaade rahahäda.
(8.) Voldemar Kulla lehmafarmi elanikud - need on kaasaegsed pullid - (7.) ja peremees ise.

Fotod Ivori Vee

asemel on avatud hoopiski kino. Projektirahadega on ostateud aparaatur ja nüüd tehakse ruume korda, ainult et kes seal käima hakkab, olevat siiani selgusetu – suurem osa külarahvast elab kuidagi ära toimetulekutoetuste abiga ja vaevalt neil söögirahast kinopiletite jaoks üle jääb. Vald aga peab oma niigi kokkukuivanud eelarvest iga kuu kino ülalpidamiseks raha kulutama.

Urvaste seltsimajas käib hoone renoveerimine, mille olid ette võtnud noodsamad rohelised ja hakkajad noored, kuid ka siin ei olnud meepott päris ilma tõrvatilgata. Nimelt olid noored endale eesmärgiks võtnud terve hoone endale saada ja kogu tegevust selles kureerima hakata. Sel pinnal on tekkinud küllalt tõsised konfliktid. Seltsimajas asub veel Urvaste

raamatukogu. Kuna viimaste aastatega on raamatukogule eraldatud summad kirjanduse ja ajakirjade muretsemiseks üle kolme korra vähenenud, väheneb ka külastatavus. Meie valitsuse poliitika on aga selline, et raamatukogud peavad kasumit teenima – laenutajatelt tuleb hakata raha võtma. Nii oligi raamatukoguhoidja tõeliselt mures, et raamatukogu võidakse kinni panna –

olevat seda muidugi vähe. Üldse aga olevat maal peamine puudus mitte niivõrd rahast, kui just tööle orienteeritud inimressursist. Farmerid ja põllumehed räägivad, et pole ju võimalik miljon krooni maksvat traktorit külajota kätte usaldada. Voldemar kurdab: töölevõetud mehed peavad sageli vastu ainult kuni esimese rahasaamiseni – siis otsi teist kui tuult lagedalt väljalt.

kasumit ei tooda, aina kulud.

Ääremaa farmerid peavad tihti leppima külajotadega

Reisipäeva lõpetasime väikeses farmis, mida peab Voldemar Kuld ja kust oodangu t annab üle 30-päine lüpsikari ning sama palju lihavesiseid. Lisaks veel vasikad. Ja kõike seda haldab üks mees! Voldemaril on palgal üksainus abiline, ja vahel

Uurisime, kuidas Voldemar rahaga välja tuleb. Ta ütles, et loomulikult sööb traktorite ja kombaini liising enamiku sissetulekust ära. Kui aga kombiniliising lõpeb, on tarvis kaarutit ja veel muid masinaid ning tööriistu, nii et... Peale selle tulevat vahel ette ka ootamatuid väljaminekuid. Jälle, kurdab peremees, olid tal hiljuti vargad käinud ja tööriistu mitmekümne tuhande eest ära viinud.

Voldemar oli oma probleemidest kõneldes sama kida-keelne nagu enamik tõsiseid töömehi. Ta ütles, et mida siin ikka viriseda – tööd tuleb teha. Külarahvas aga teadis rääkida, et meest aitavad tihtilugu hädast tema vana ema pension ning juhutööd külarahvale, sest suurema osa majandi sissetulekust söövad ära liisingud ja FIE sotsiaalmaks, mida peab maksma, hoolimata sissetuleku puudumisest.

Keskerakonna poliitikute ringreis Võrumaal sai läbi. Peale kõige muu tahan öelda neile, kes jälgivad Heimar Lenki eksperimenti kuus ühe tuhande krooniga hakkama saada: kogu meie kahepäevase sõidu vältel ei võtnud ta meie söömaegadest osa, vaid näsis kaasavõetud võileibu suitsuräimega.

Tartlastega kohtub

Georg Pelisaar

Neljapäeval,
28. oktoobril
kell 17

Keskerakonna
Tartu büroos
(Ülikooli 12, II k)
kohtumine
Riigikogu liikme
Georg
Pelisaarega.

Info ja
registreerimine:
73 05 915
või
53 43 20 72

Tartu linnavoliniku vastuvõtt

Teisipäeval, 2.
novembril
kell 16.00

Keskerakonna
büroos (Ülikooli
12, II k) võtab
tartlasi vastu
linnavolinik

Jevgenia
Lindevalt

Lp. seeniorid, tulge kohtuma Henrik Normanniga!

Keskerakonna
Lasnamäe
piirkonna see-
niorid kohtuvad
laupäeval, 30.
oktoobril kell 14
Henrik

Normanniga.
Teema: elust ja
inimestest.

Kõik teisedki
huvilised väljast-
poolt Lasnamäed
on oodatud!

Keskerakonna
Lasnamäe
piirkonna büroo
aadress: Punane
18-206

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5
www.kesknadal.ee

Ei tohi mitte vaiki olla...

Mis viga valitsuskoalitsiooni poliitikutel karpida või tõsta mida iganes, kui mingitegi sisuliste vastuargumentide arutelu on olematu ning kui meedia kriitiline suhtumine puudub? Vähegi normaalselt mõtlev indiviid teab, et demokraatlikes riikides on meedia valitsuspersonide suhtes **sõltumatult kriitiline**. Meil aga on meedia pigem valitsuse käepikendus. Vaid vahel on võidud täheldada väheseid vastuväiteid, needki pigem küll „vastukarva paitamised“.

Kus on Eestis opositsioon? No kus ta küll on?! – kostab vahetevahel isegi meediast.

Rahvaliiduga on lood nagu need veel üldse olla saavad. Sotsipartei „lagundamine“ jätkub — meedia varjamatu vastuseis Jüri Pihlile Sven Mikseri kasuks kandis vilja. (Siinjuures andkem au Pihlile, kes „lõhnava“ mängu juures säilitas naerulnõu ja väärkuse.)

Paljud meist idapool elavatest lähevad Eestist kaarega mööda – Euroopasse, paremaid tegevusmaid otsima, kaasates ka siinseid, sealhulgas põhivahuse töökaid ja asiseid persoone. Ja mõistagi lahkuvad enim praeguse opositsiooni toetajaid, paraku. Ühesõnaga – peame mõistma, kui jõuetud ikkagi oleme meediamaa käes ning need opositsionäärid, kes vähegi tahavad midagi teha, peavad teadma, mille või kellega nad riskivad. Sellised julged nagu Norman, Võsa, Trubetsky jt said seda tunda omal nahal.

Meil on parimad pildi- ja eetriaadid kas koalitsiooni tipp-tegijate või sellega otseselt seotud võtmefigureide kasutada. Opositsioon ilmselgelt püsigu varjus, kui just tegemist pole marginaalselt lõhestavate tegijatega (äsja nt Katrin Saks, Sven Mikser). Kentsakas, kuidas kogu positiivse kuulutab meedia üksnes koalitsiooni teeneks! Kõiges negatiivses, mida ei saa ajada opositsiooni kraesse, olevat aga süüdi üksnes maailmahindade tõus ja maailmamajanduse paigalseis.

Leo Mürkhein, Tallinn

Kellele raha, kellele rahatus

Valimised lähenevad. Eile süüdistati Keskerakonda, et lasi endale teha päranduse – keegi pärandas talle maja. Täna kuulen, et Savisaarel võetud võlgja ettema varandus küünib miljonitesse – vist kuni üheksa miljonit ja koosneb talust ning firmast; pangas raha ei ole. Üles puhutakse „üldrahvalik“ mure: Savisaare töötasu pidavat kuluma laenu maksmiseks; millest ta siis ära elab?

Minu arvates paistab välja, et Savisaar on aus mees. Ei erine ta suurt midagi meie riigi kodanikest, kes ka siplevad pangavõlgades.

Valitsuskoalitsioonist aga keegi ei küsi: millest elavad

tööst ilma jäänud inimesed? Mida nemad söövad sel ajal, kui ehitatakse losse ja tohutult suuri eramuid ja ilutsetakse häbenemata? Keegi ei tunne huvi, et hulk lapsi on alatoidul, et inimestel on pidev hirm töötaks jääda, et töoinimestel puudub võimalus ennast kaitseda – ta võib iga hetk töökohast ilma jääda ja väravast välja visatud saada.

Savisaare rahalisest seisust on iga sent välja uuritud. Samas olen tänavu lugenud ka arvutist, et Mart Laaril olevat pankades kokku üle 500 miljoni krooni. (Usun, et ega madrasialunegi tühi ole.) Savisaar aga on tegutsevatest

poliitikute tegelikult kõige vaesem.

Aasta tagasi avaldasin arvamust, et mingist hetkest ei ole meie maal töötuid (ametlikult). Nüüd oleme (ametlikult) teinud suure sammu edasi ja töötuid jääb (ametlikult) vähemaks pidevalt, lausa kümnete tuhandete võrra kvartalis. Varsti töötuid (ametlikult) tõesti ei ole, aga tööd ka kellelgi pole. Maru ju siis vaadata, kuidas ilusad autod veerevad Toompeale ja Toompealt. Nendes pole töötuid, parema teenistuse nimel isegi võtavad väljastpoolt laenu. Rahvani nendest edendamise-laenudest aga midagi ei jõua.

Halvustavat kuulen Keskerakonna ja Savisaare kohta Eesti meediast pidevalt. Koalitsioonist kuulutati maha, et kui naisel on ikka neli last, siis on ta ikka lõdva püksikummi-ga, ühesõnaga – lits. Nüüd Savisaare läbi häbistatakse ja

mõnitatakse ka rahvast. Savisaar on vaene ja see on häbiasi. Rahvas paljas ja vaene ning peab seda häbenema.

Suur osa rahvast kannatab, nälgib ja on kodutu just praeguse valitsuse süül. Valitsus aga kiidab ennast, ilustab end olematute sulgedega, hoopleb, et tööpuudus väheneb.

Vanemad inimesed räägivad, et siiski oli elu Vene ajal mitmeid kordi parem. Küte, elekter, koolid, arstirohud, üürid, sõidud, bensiinjne olid odavad. Arstiabi oli tasuta, ja abi vajades said ka löögile. Töölised ehtasid maju, aga pangale võlgu ei olnud. Nüüd ehitavad maju sulid ja need, kes pumba kõrvale pääsenud. Töölised ostavad ja elavad võlgu ning värisevad aastaid hirmus, et töö kadumisega terendab ees puu, mille alla elamine üles panna.

Tõnis Viilol

Jahitakse pensionäride raha

aktiviseerimas klientide meelitamist igasuguste „heade pakkumistega“. Kuna senised pensionärid on juba küll petta saanud, siis mõelgu need, kes 20–30 aasta pärast pensionisaamise-ikka jõua-vad, kas seda raha ja samuti seda panka siis enam eksisteerib.

Kuulan hommikuti Vikerraadiot, et päevasündmustega lühidalt kursis olla. Eks taha vanainimene teada näiteks seda, mida on järjekordselt jõutud välismaalastele maha müüa – on ju praeguse, teise Eesti Vabariigi algaastatest peale käinud üks suur maade ja metsade müük.

19. oktoobri saates teavitati, et on tehtud järjekordne küsitlus 15–74-aastaste elanike arvamuse teadasaamiseks. Mis teemal, see mind alul ei huvitanud, küll aga lõpprepliik: „Kas siis üle 74-aastased on idioodid, et nende arvamust teada ei soovita?“

Oleme elanud EW-s, mis oli iseseisev riik 20 aastat. Nüüd elame selles, mida hüütakse „teine EV“, kuigi soliidsem nimi oleks „Jätku-EV“ (samamoodi nagu Soomes

oli 1941–1944 Jätkusõda).

Mõnel tekib küll küsimus, kas Eesti ikka enam on iseseisev riik, kui nüüd Brüsselist kõike ette kirjutatakse ja Euroliitu minnes saime kaela kohe suhkrutrahvi ning üldse muudkui ähvardatakse: kui seda ja seda ei tee, siis – trahv! Elasime üle kaks Nõukogude ja ühe Saksa okupatsiooni. Kuidas aga nimetada praegust ülemvalitsust – kas on see Euroliidu „trahvipatsioon“?

Poliitika ja loodus tühja kohta ei salli. Kuna saadikukandidaatide majaseinasuuruste näpiltidega reklaamplakateid enam ei lubata, siis neile on asendajad leitud. Näiteks Tallinnas Tartu maanteel kesk-turu lähedal on tohtu plakat „Eesti värk kõige kõrgemad tootlused pensionifondide ajaloos LHV“. Sõber küsis, kas ma tean, mis need kolm tähte tähendavad. Pankadel on ikka nimi olnud... Sõber ütles, et käis pangas ja talle käidi peale, et ta liituks nende pensionifondiga. Reklaamipaketis oli olnud kõike, kuid mitte nende isikute nimesid, kellele pank kuulub.

Ants Kull,
Tallinn

Eesti saab alguse väikestest omavalitsustest

Olen veendunud, et meie Eesti algab just sellistest väikestest omavalitsustest nagu Püssi linn. Neis elavad inimesed, kes töötavad, uskudes Eesti helgemat tulevikku, ongi meie riikliku identiteedi alusmüür.

Mul on iga kuu pikad tööpäevad Ida-Virumaal – Narvas, Sillamäel ja Kohtla-Järvel asuvad Majanduse ja Juhtimise Instituudi õppekeskused, mina aga olen õppeasutuse arenguprorektor. Paar aastat tagasi tegid Kiviõli linnavalitsusele mulle pakkumise hakata linnapeaks. Nüüd, 2010. aastal kutsutakse mind kandideerima Püssi linnapeaks. Olen aastaid olnud Tallinna linnapea Edgar Savisaar nõunik, seejärel Eesti transiidipealinna Maardu abilinnapea. Majanduslangus on Ida-Virumaa väikelinnu tõsiselt räsitud; seega on aeg küps asjatundlikult parandada sealsete omavalitsuste juhtimist.

Hiljuti, külastades järjekordselt Püssit, kohusin tavaliste elanikega nii kultuurimajas kui ka kauplustes ja lausa tänaval. Loomulikult on inimesed mures kodulinna olukorra pärast, eriti seoses peatselt algava kütteperioodiga, mille eduka läbimise eest peab vastutuse võtma ka linnavõim.

Võimaliku linnapeakandidaadina pakun aastaks 2010–2013 välja tegevusprogrammi, mille abil saaks kolme aastaga linnavalitsuse esindatud erinevate poliitiliste jõudude, linnavalitsuse, ettevõtete, linnarahva ja kodanikeühenduste koostöös aktiviseerida Püssi elu ning lahendada linna arengu olulised küsimused. Eeskätt soojusvarustuse tagamise, soojahinna stabiilsena hoidmise (võimalusel ka langetamise!), sotsiaalvaldkonna toimimise ning kohalike ettevõtete toetamise alal. Püssi linna areng on ka Eesti areng. Majanduslanguse ajal peame kasutama innovaatilisi ja paindlikke koostöövorme, et raske aegadel toetada linnakodanikke ning kohalike väike- ja keskmisi ettevõtteid. Põhieesmärk on säilitada töökohti ja võimalusel tekitada uusi. Otsida teid, kuidas kaasata ettevõtete jaoks eurotoetusi, kaasa aidata väikeettevõtluse elavdamisele. Kohaliku elu arendamiseks tuleb aktiviseerida koostööd naaberomavalitsuste ja -regioonidega.

Max Kaur, Tallinna linnavalikogude komisjoni aseesimees, Majanduse ja Juhtimise Instituudi prorektor

Igal asutusel-organisatsioonil omad, eripärased ülesanded. Valitsus ja erakonnad tahavad teada, mida rahvas arvab nende tegemiste kohta.

Nüüd, kui valimised tulekul, eurole üleminek paistmas ja riik on lubanud alates 1. jaanuarist 2011 oma kõhnusest rahakotist taastada poolegi sissemaksetest kogumispensionite teise pensionisambasse, on pangad juba

(samamoodi nagu Soomes

Alalhoidlik eestlane „multikulti“-peksupingil

Viimastel aastatel olen korduvalt saanud teada, et minu Eesti on väike vastik natsiriik. Nüüd (PM.20.10.) anti teada ÜRO soovitus, et Eestis vaja vähendada rassilist diskrimineerimist – edaspidi tuleks avalikke teenuseid pakkuda kakskeelsena, kodakondsust andes vähendada keelenõudeid, eriti just eakate ja Eestis sündinute puhul, korraldada tasuta keelekursusi.

Põhiseaduse järgi on Eesti rahvusriik, kus riigikeeleks eesti keel. Tegelikult on Eesti aga juba praegu kakskeelne.

Ma ei räägi ainult reklaamidest, mis ilmuvad paralleelselt eesti ja vene keeles. Kakskeelne on ka meedia: Postimees, Delfi, ETV. Äri on ammu kakskeelne. Pangad trükivad kõik infomaterjalid nii eesti kui ka vene keeles. Sama on maksekorralduste blankettidega ja postkasti pot-satavate reklaamidega. Politsei, maksuamet, tervishoid, KMA, ARK, peaministri kodulehekülge jne. on kakskeelsed. Vähevõitu veel?

Asja ironia seisneb selles, et kakskeelsed on tegelikult ai-

nult eestlased. Sattudes suhtlesin venelastega, minnakse kohusetruult, kuidagi vabandades, üle vene keelele. Siinsetel venelastel seevastu pole mingit kakskeelsust, nemad räägivad rahus oma emakeeles ega tunne seejuures mingit kimbatust.

Me oleme põlisrahvas, s.t. peremees omaenda riigis, mitte mingi „kogukond“. Eestis elavate juurteta muulaste osakaal aga ületab mitmekordselt kriitilise piiri, milleks on demograafide hinnangul 13% ja millest kõrgem võõraste

arvukus hakkab põlisrahvast ahistama. Tõesti, kui tingimused on soodsad, siis üks osa muulastest integreerub, kuid igal juhul suurem osa jääb eelistama päritoluriiki ja selle etnost või kujuneb kodu- ja isamaatundeta, traditsioonideta, poolvaenulikuks ja ignorantseks inimmassiks.

Eestlasel on väljasure(ta)mise teel ellujäämisega muresid küllaga. Igal juhul rohkem ja tähtsamad muresid, kui ükskõik millisel Eestis elaval ainult vene keelt kõneleval inimesel. Hoopis muulased

peavad ise kõvasti püüdma ja näitama, et tahetakse eestlastega koos elada ja üheskoos edasi minna. Täna on selliseid mõistvaid ja tublisi muulasi Eestimaal veel vähevõitu. Aga hea seegi, et nad on olemas. Neid me mõistame ja toetame. Nemad on saanud meile omadeks. Kas kõik ülejäänud on vaenlased? Kaval küsimus. Aga ma vastan: kõik venelased jt muulased, kes ei suuda või ei taha 20 aastat pärast taasiseseisvumist eestlastega rääkida eesti keeles (kasvõi mõnesaja sõna piires a la “tere, õelge

palun, mis kell on?”), põlgavad meie rahvast ja keelt ning seetõttu ei saa nad kuidagi isegi ÜRO abiga meie sõpradeks. Olgu veel märgitud, et ÜRO komitee ettepanekud on silmakirjalikud. Eestile võiks etteheiteid teha alles siis, kui USA-s on hispaania keel, Venemaal hiina keel, Saksamaal türgi keel ja Prantsusmaal araabia keel ametlikult tunnistatud teiseks riigikeeleks.

Heiki Kortspärn, parteitu pensionärist patrioot

Ilus sügispäev Haapsalus

Lasnamäe keskerakondlaste seniiorseksioon tähistas sügisehakku Eesti läänerrannikul – iidse ja uuenevas Haapsalus. Meelde jäävat jätkus rohkesti. Juba alates järjekordsest kohtumisest ajaloolise raudteejaamaga, millest nüüdseks paraku saanud ainulaadne muuseum. Oota kaua tahad, aga vedur siin enam ei vilista... Lootus raudtee taassünnile aga pole kustunud. Andsimegi hinges lubaduse elada senikaua, kuni rong jälle Haapsallu käima hakkab. Eks elu näita!

Nautisime piiskopilinnuse kuldsetes sügisevärvides parki, kuulatasime imelist tornikellamängu, uudistasime kirikuakent, mille taga varjab end vist kuulsaim haapsallanna Valge Daam.

Vana raekoda pakkus huvi ajaloomuuseumi väljapanekuga. Siis veel näitused kõrgelthinnatud haapsalu rätikutest ja sallidest, iga-sugused nikerdised, millel igaühel veel küljes meistrite kätesoe. Haapsalu ise lummas puhtuse ja korrasolekuga. Rannapiiusteed hingestas vana tuttav Tšaikovski pink oma kauni muusikaga. Ja luiged ujusid lähemale, tervitama pealinlasti.

Uskumatu, kui ilus võib olla meie oma väike kodumaa, kui vaadat seda paitava pilguga! Ja kui südamlilkult võib külalistele näidata oma kodulinna selle patrioot! Meie jaoks oli tolle imelise päeva perenaiseks Keskerakonna Haapsalu büroo referent Aili Kurvits. Tänu kõigile ukseavajale ja lauakatjaile, kes selle oktoobripäeva ligi 40 Lasnamäe pensionäriks unustamatuks tegid!

Pille Lõvend, KE Lasnamäe seniiorseksiooni juht
Ants Tammesalu fotod

IIDNE JA UUS: Piiskopilinnuses on nii muinsust kui ka tänaste laste mängumaad.

RAUDTEEMUUSEUM: Jaamahoone Keisripaviljonis saab ülevaate, kuidas raudtee Eestisse tehnika- ja olmekultuuri tõi. Ainulaadne veeremiväljapanek asub muuseumi terasteedel. Pildil üks vedureist, mis enam kunagi ei vilista.

Foto Tiit Maksim

TŠAIKOVSKI LAINEL: Reisiseltskond puhkab jalgu ja austab kaunist muusikat. 1940. a valminud dolomiidist memoriaalpink on üks taieseid, mille on loonud Roman Haavamägi (1891–1964), kelle tehtud monumendid ja dekoratiivkaunistused on muutnud Haapsalut kauniks ja pilkupüüdvaks.

Diskrimineerijaid diskrimineerida ei tohi!

Euroopa Komisjon ootab osalejaid kahele ajakirjanduskonkursile – ühe fookuses on vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse teemad, teine keskendub diskrimineerimise märkamisele ja selle vastu võitlemisele.

Teavituskampaania “Erinevuste poolt, diskrimineerimise vastu” osana juba seitsmendat aastat toimuv ajakirjanduskonkurss “Koo diskrimineerimise vastu!” ootab osalema trüki- ja veebiajakirjanikke, kes käsitlevad oma kirjutistes inimeste ebavõrdset kohtlemist tulenevalt nende rassist või etnilisest päritolust, usust või veendumustest, vanusest, puudest või seksuaalsest sättumusest. Samuti on oodatud kirjatööd, mis aitavad suurendada teadlikkust mitmekesise ühiskonna eelistest. Iga riigi parima kirjutise autor saab 1000-eurose auhinna; Euroopa tasandil võitjaid ootavad ees auhinnad 5000, 3500 ja 2500 euro väärtuses.

Vaat sihuke kuulutus-üleskute on esitatud meediatsunfite. Tõepoolest, nuta või naera! Kas keegi sai aru, mida nad tahavad?

MARI JOONATAN
Ida-Virumaa

Või on see asjassepühendunute rida (no nende, kellega varem kokku lepitud: sa kirjuta, ja me sokutame su preemiasaajaks). Teised, lollikesed, näiteks netikommentaarides nahutatud ajukärbikud ja kremlimeelsed ning ülejäänud eetilised inimesed olgu niisama selle projekti katteks. Midagi tarka keegi enam välja ei mõelda oskagi. Nüüd siis see “uus laine” omaenda diskrimineerimiskäsitluse propageerimiseks. Ega muidu oleks eraldi mainitud soolist eripära või “seksuaalset sättumust”.

Lihtsalt imesta, kui tore sõnasobitus – seksättumus! No, kui nii edasi läheb, siis varsti polegi õige sättumusega ühiskonnaliikmeid, kõigi sättumus on väärastumas. Küllap tuleb varsti oma normaalset sättumust juba häbeneda. Vaat siis on selliste konkursside korraldajate arvates “diskrimineerimine” ilmast kadunud!

Pidevalt üks diskrimineerimist teise otsa. Kuidas keegi suvatseb, nõnda ta diskrimineerimist välja pakub. Otsustajad on ju ise ka mõnes mõttes needsamad diskrimineerijad (sordivad välja ehk diskrimineerivad neid, kellele preemiat ei anta).

Kas üldse ilma diskrimineerimiseta elus enam saabki? Mida see sõna üldiselt tähendab? Kas otsustajate komisjon on endale selgeks

teinud mõiste sisu? Või on nende meelest asi õige lihtne, s.t. kui näiteks lasta jobudel tulla ja tümitada tarku inimesi (mis ongi ju sündinud), keda siis diskrimineeritakse? Nn lilladest, kollastest jm seksijobudest (lavalaudadel jebijatest ja oma kehaosi demonstreerijatest) ma ei räägigi enam. Need nõuavad oma õigusi õige valjusti.

Ja mida siis annab selline konkurss? Teada ju, et teemat sisukalt käsitlev kirjutis väljakuulutajate silmis armu ei leia. Iga jumalapäev on netis selliseid konkursiteateid, alates kodanikeühiskonna vadast ja lõpetades ministereerimise tühi-kõlks-jututubadega, mida lugedeski hakkab paha. Mis diskrimineerimiskonkurssi puutub, siis ehk mõni lihtsameelne kirjutabki preemiaootuses, aga see on tühi töö ja vaimu närimine. Ei näe te neid eure! Vaadake, kes fondide eesotsas istuvad, ja teil on selge, kes preemia saab! Kes valitseb ringhäälingus? Ikka sama sorti mehed, nagu Kojamees-Kruusimäe tänavu 22. septembri Kesknädalas. (Tõepoolest peaks see Änimal (või tema vanaema) varjust välja tulema ja nõudma seksmõnitajailt suurt raha valutaksu. Kuigi mingi raha niisugust asja ei korva. Nõnda IRL-tegelaste jaoks ehk on raha-kaotus esmaprobleemiks?)

Jahmatav võimuvõodrite rõvedus
Tõepoolest, ka mind jahmatas, et selline soliidne väljaanne

nagu Kesknädal trükkis ära nii rõveda lõigu Raua Mihkli raamatust “Musta porinäkkü”, aga samas olen nõus ühe netikomijaga, et kui seda ei tehtaks ja tõsiasjadest vaikitaks, siis need tegelased muutuvad veelgi enesekindlamaks.

Kas keegi teab, milliseid orgiaid praegu peetakse?! Rääkige ka sellest, inimesed, kes te teate – siis oskame eemale hoida! Muidu mis välja tuleb: kena neiu õpetas ETV saate jaoks seda siga (seale on muidugi solvav selline võrdlus!) tantsutuuriks...

No on ikka asjad Eestis pea peale pööratud! Kõik, mis mujal maailmas taunitud, selle toovad nemad õhinaga siia ja näitavad veel telekaski! Ja siis veel kuulutatakse suure suuga: “Näe, tsiviliseeritud ühiskonnas on ka nii!” Mis on mujal head, seda aga omaks ei võeta. Muidugi on igalpool olemas nii valetus, varustus, vägivald. Praeguste võimu-usurpatorite lipukiri on: võtame selle kõik omaks, sest siis me ei diskrimineeri valetajaid, varastajaid, rõvetsejaid ega väärastunud seksättumuse esindajaid!

Tagajärg – diskrimineeritakse normaalseid.

Lõuna-Korea kultuuripäevad Eestis 30. ja 31. oktoobril Saku Suurhallis

Mõlemal päeval algus kell 16.30
Registreerumine:
<http://koreanfestival.eventbrite.com/?ref=ebtn>
30. oktoobril astub lavale Dave Benton, Eurovisiooni 2001 võitja.
31. oktoobril esineb legendaarne laulja ja helilooja Tõnis Mägi koos oma orkestriga.

Peaesineja Koreast – doktor Jaerock Lee

Maailma parimad Korea tantsuansamblid, Seuli meistrite poolt valmistatud kostüümid. Korea vaimsed väärtused. Korea rahvustoidud kõigile TASUTA!

Sundüürnike teemal Tartus

Neljapäeval, 4. novembril kell 14 kohtuvad tartlastega haridusosakonna saalis (Raekoja plats 12) Eesti Üürnike Liidu esimees, Riigikogu liige **Helle Kalda** ja tegevdirektor **Peeter Tedre** ning Tartu linnavolikogu esimees **Aadu Must**. Teema: omandireformi lõpetamise võimalikkusest, sundüürnike poolt vaadates.

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

Kinnisvarabüroo UUS MAA
Ostame metsa- ja põllumaad üle Eesti.
tel. 5595 2906
e-mail: marek.ujuk@uusmaa.ee

TV 14

1.–7. NOVEMBER

ESMASPÄEV, 1. NOVEMBER

00:00 Info TV
18:55 Luurajad 1
19:25 Eesti piirivalve lugu - taasloomine
20:15 Pealinnapilt
20:40 Riigikogu istung
00:00 Info TV

TEISIPÄEV, 2. NOVEMBER

00:00 Info TV
19:00 Luurajad 2
19:30 Pealinnapilt*
19:55 Kultuuripealinn 2011
20:00 Tallinna TV esitleb. Südamele ära.
20:15 Riigikogu istung
00:00 Info TV

KOLMAPÄEV, 3. NOVEMBER

00:00 Info TV
19:00 Luurajad 3
19:30 Tallinna TV esitleb. Südamele ära.
19:45 Pealinnapilt*
20:10 Tervisesaade. Laste vaimne tervis.
20:40 Tallinna linnapea ja tema meeskonna kohtumine Haabersti linnaosa rahvaga
22:40 Info TV

NELJAPÄEV, 4. NOVEMBER

00:00 Info TV
19:00 Luurajad 4
19:30 Tallinna TV esitleb. Südamele ära.
19:40 FIX - 7 aastat tagasi. Kontserdisalvestus Pärnus 2003
21:10 Vaatefilm Taist.
22:00 Eesti piirivalve lugu - taasloomine. Vello Suuroja dokumentaal film.
22:50 Info TV

REEDE, 5. NOVEMBER

00:00 Info TV
19:00 Luurajad 5
19:30 Filmiaarhiivist. Okupatsiooni algus. 1940. aastal jäädvustatud kaadrid
21:20 Tervisesaade. Laste vaimne tervis.
21:50 Palamuse laul 2010
22:30 Tartu lennupäevad 2010
23:00 Info TV

LAUPÄEV, 6. NOVEMBER

00:00 Info TV
13:00 EMV Jalgpallis. Viimane, XXXVI voor. Paide linnameeskond - FC Flora. Otseülekanne
15:00 Tallinna linnapea ja tema meeskonna kohtumine Haabersti linnaosa rahvaga
17:00 Kohtumine Tõnu Trubetskyga.
17:10 Eesti majad. Tõnu Trubetsky muusikafilm
18:30 Moskva päevad Tallinnas. Galakontsert Estonia teatris
20:40 Hommikukohv. Kirill Vlassovi intervjuu Aleksander Ivaskevitsiga.
21:20 FIX - 7 aastat tagasi. Kontserdisalvestus Pärnus 2003
22:50 Info TV

PÜHAPÄEV, 7. NOVEMBER

00:00 Info TV
19:00 Intervjuu tenniseajaloo filmide autori Jaak Ullmaniga
19:20 Eesti tennis 90. Jaak Ullmani dokumentaalfilm.
20:05 Eesti piirivalve lugu - taasloomine. Vello Suuroja dokumentaal film.
21:00 EMV Jalgpallis. Viimane, XXXVI voor. Paide linnameeskond - FC Flora*
23:00 Info TV

Toimetused:

Autor, tartlane Karl Lust on Sotsiaal-demokraatliku Erakonna liige. Ta on toimetusele öelnud, et enne kui Keskerakond ja SDE 2009. aastal pärast kohalike valimisi Tallinnas koalitsiooni moodustasid, polnud mõtet Eestis midagi avaldada. Ta otsustas hakata riigiasjades kaasa rääkima alles pärast selge vasakkalde kujunemist Eesti poliitikas ja arvestades ka perspektiivi nende kahe erakonna ühise töö jätkamiseks üle riigi.

Karl Lusti kirjutised, mis varem Kesknädalas ilmunud:

1. Elu ja surm (11.11.2009)

2. Kuidas Reformierakond Tartut valitseb? (16.12.2009)

3. Tiananmeni väljak ja Tõnismägi (03.-03.2010 – 17.03.2010)

4. Kas parem vale või parem elu? (15.04.2010)

5. Kas Ansip, Laar ja Jeesus kuuluvad ühte parteisse? (12.05.2010)

6. Poliitiline teoloogia kui vastutus ajaloo ees (07.07.2010)

7. Kas paekivist saab teha sealihha? (28.07.2010)

8. 20. august: vabadus eluks või surmaks? (Eesti omariiklus jäeti Nõukogude Liidu siseasjaks, 25.08.2010)

9. Meie tahame elada (Sven Mikser ei räägi, mis on Iisraeli-Araabia konfliktis peamine, 06.10.2010)

Ühemõõtmelised inimese

Ma nimetan „väikekodanlikuks“ kõike seda, mis mulle tundub madal. (Gustave Flaubert)

Augustikuu lõpul avalikustas Tööandjate Keskliti oma „Tööandjate manifesti 2011–2015“ (edaspidi TM), mis tekitas peaminister Andrus Ansipis ilmselt teeseldud jahmatuse, kuid šokeeris ametiühingute juhti Harri Taligat. Sotsiaaldemokraadid vastasid „Töötajate manifestiga“. Keskerakonna juht Edgar Savisaar mõistab, kuhu viimase 18 aasta parempoolsed valikud on meid viinud, ja tahab, erinevalt peaministrist, tööandjatega diskuteerida. Tööandjad on kindlad, et Eesti kurss ei muutu ja varsti jätkub siin inimväärset elu vaid vähestele.

KARL LUST

Meie riigi odaval allhankel põhineva majanduse aeg on ümber. Tööandjad näevad oma tulevikku töövõtjate kukru halastamatus tühjendamises, mitte majanduse, inimese ja kultuuri arengus, sest see eeldaks raha töötajate välja- ja ümberõppeks, teadusuuringuteks ja arendustegevuseks.

Oleme tagasi 19. sajandi „kodanlikus diktatuuris“?

Majanduse ja ühiskonna tõeline arengumootor on streik, mille rakendamise õigust tahetakse oluliselt piirata (TM II, 7). Tulumaks alaneks umbes Venemaa tasemele (TM III, 3) – ja mis me siis idanaabrist väga palju paremad olemegi? Kõrgharidus läheb tasuliseks (TM III, 2), muutudes alamklassile ja madalamale keskklassile kättesaamatuks. See muudab paljudele kümnaasiumis ja isegi põhikoolis käimise mõttetuks. Sotsiaalmaksu lagi (TM III, 3) jätkaks rikastele „palju pappi kätte ja kohe“, inimeludest hoolimata, sest meditsiiniinstitiitide variseks kokku. Pensioniea tõus vähemalt 67 eluaastani (TM V, 2a) jätkaks paljud, kes selle eani tippvormis ei püsi, arstiabi ja elatusvahenditeta. Tööjõu nappus (200 000 sündimata last ja kuni 100 000 majanduspõgenikku) sunnib valitsust pensione paratamatult alandama (TM V, 2a), nagu IMF äsja Lätile soovitas. Seda soovi on korduvalt välja öelnud Mart Laar ja kevadel unistas Andrus Ansip pensionide maksustamisest. Küüniline arvestus „vähem inimesi, vähem väljaminekuid“ paneb rahaliselt absurdsest paistva manifesti kohe klappima. Manifest jätab kõik kulud töövõtjatele ja tulud ettevõtjale, tuues dokumendi klassi- huvid lagedale must-valgel, pooltoonideta. Tööandjate huve esindav „Äripäev“ nimetas 16. septembril töötajate

nagu juhtuski. Püsiva väärtusega on käsikirjades leiduv arusaam, et kui tööd tehakse mitte töö enda, vaid raha pärast, siis võivad muutuda kõik inimese loodud vaimsed, moraalsed ja materiaalsed nähtused inimese üle valitsevaks ja talle vaenulikuks jõuks. Inimene võõrandub kõigest, sh iseendast ja kaasinimestest, olemata see, kes ta olla võiks või olema peaks.

Sellesarnast arusaama tunnistab ka roomakatoliku kirik ja võõrandumine oli sõjajärgsetele intellektuaalidele maailma põhiprobleem, mis pole siiani oma aktuaalsust minetanud.

Eestis puudub opositsiooniline meedia, kui „Kesknädal“ välja arvata. Seda kioskest osta ei saa, nagu Valgeveneski vastasrinna ajalehti.

Marcuse poolt kirjeldatud „ühemõõtmeline inimene“ on maailmas mugandunud olend, kellel puudub ühiskonna suhtes kriitiline meel ja mõistus ehk teine dimensioon, ning kes seetõttu ei suuda maailma muuta, vaid kohanedes taasloomisega, ja koos käiakse alla. See on üks põhjus, miks nii Marcuse kui ka paavst Johannes Paulus II „tarbimiskultuuri“ väga teravalt hukka mõistsid. Inimloomuse võõrandumine avaldub kõige selgemalt rahas, mis kriisi tekkides selgesti valitsete inimeste ja riikide üle. Inimene on vahend raha teenimiseks, mitte iseväärtus, nagu vasakpoolsed seda on soovinnud.

Eetika absoluutne mõõdupuu on elu säilitamine; meie aga sureme välja. Inimlik püsib ainult ühiskonnana, millest väljaspool keegi olla ei saa. Liberalism eelistab egoismi ja individualismi ühiskonna ja riigi huvidele ning on purustav jõud.

Kommunism, kapitalism ja „õnnelik teadvus“

Marcuse teos leidis erakordselt elavat vastukaja eeskätt seetõttu, et väitis Nõukogude ja Lääne ühiskonna sarnaselt totaalse olevat ning põhjendas seda tehnika, tehnoloogia ja poliitilise võimu liiduga inimese üle. Mõlemad ühiskonnad on mittevabad, sest puudub reaalne opositsioon ja kriitika on halvatud. Massimeedia manipuleerib teadvusega koletuslikul kombel. Eestis puudub opositsiooniline meedia, kui

„Kesknädal“ välja arvata. Seda kioskest osta ei saa, nagu Valgeveneski vastasrinna ajalehti.

Meil toimub kõik äärmusliberalismi mõtteviisi piires, mille ka selle ohvrid on omaks võtnud. Ühiskonnas annab tooni mitte kriitiline intellektuaal, vaid „intellektönts“. Mõnes mõttes on just nüüd käes tõeline bolševism.

Keskerakond ja sotsiaaldemokraadid on alati tahtnud Eestis läänelikku kapitalismi, kuid neid pilatakse ja vihatakse, sest ühiskond pole vähem ühemõõtmeline kui nõukogude ajal, liikudes nagu rong, mitte nagu auto.

Avalikkuse ja meedia suhtumine Tõnu Trubetskyse tuletas meelde Stalini aega, isegi mitte sula- või stagnaaga. Täpselt samasuguse moraalse ja vaimse terrori abil tulid kommunistid Ida-Euroopas sõja järel võimule. Mart Laari ja Isamaa loosungid 1992. aastal „Plats puhtaks!“ ja „Parempoolsusele pole alternatiivi“ olid sama totalitaarsed nagu need sünnitanud nõukogude võim.

Vene ajal oli kõik väljast peale surutud, ja see võis esile kutsuda protesti; praegune konformist tahab olla selline, nagu oodatakse. Üks on nagu naha, teine südamehaigus, kui hiinlasi parafraaseerida.

Marcuse pani tähele ajaloolist tõsiasja, et inimene võib objektiivselt õnnetuna olla õnneliku teadvuse tekitavate kunstlikult loodud väärvajadused, mis teadvusele suruvad inimese viletsusse ja ebaõiglusse. Üks õnne tegureid on ühiskonna integreerituse tunne, valitsetu mis tahes võim või partei. See seletab Reformierakonna populaarsuse kasvu kõigis rahvakihtides.

Uus-eestlase elu muudab erakordselt kergeks libertaal-

sus, mis võtab inimeselt vastutuse teise inimese ja ühiskonna eest.

„See pole minu probleem,“ öeldakse. Ühe inimese valule ja kannatusele on teine eestlane kaasa tundnud läbi 700-aastase orjaöö, kuni Laari-Kallase juurutatud kapitalism meilt elementaarse inimlikkuse röövis. Valu teise pärast väljendab Arvo Pärdi muusika. Nüüd pakub kergendust uuds teise õnnetusest. USA psühholoog Karen Horney väitis juba enne Teist maailmasõda, et konkurentsühiskonnas kadestatakse edukamaid ja alavääristatakse

ed ühemõõtmelises Eestis

EESTLANE VALIB VÄIKERAHVALE VALE TEE – LIIGA VABA:

Lust kirjutab, et kõik, kes viimase 12 aasta jooksul pole valimas käinud või Keskerakonnale häält andnud, on valinud võimule Reformierakonna. Ultraliberalism on väikerahvale hävitav ja meie varasemas ajaloos tundmatu poliitika. Eestlane pole kunagi varem osanud olla vaba kohustustest, rahast ega isamaast.

Repro Reformierakonna valimismaterjalidest

KOLMANDA TEE OTSIJA: Eesti rahva leplikkust silmnähtavalt väära (et mitte öelda: katastroofilise) poliitika suhtes aitab seletada Saksa-Ameerika sotsioloogi Herbert Marcuse (1898–1979) 1964. aastal USA-s ilmunud raamat "Ühemõõtmeline inimene", kus ta kritiseeris nii marksismi kui ka kapitalismi ning pooldas "kolmandat teed". Pildil Marcuse 1960ndatel tudengitele loenguid pidamas.

nõrgemaid. Keegi võiks teha tänuväärse uurimuse ja võrrelda meie inimsuhteid, sh kiusamist ja hirmutamist, Lääne omadega, kuhu ju nende asjade eest meilt põgenetakse. Ka konservatiivne roomakatoliik kirik (s.o miljard inimest) ei pea kapitalismi sotsialismist paremaks, pigem vastupidi. Erinevad teoloogid on rõhutanud sotsialismi kristlikke väärtusi, mis on nüüd kaduma läinud. Nad väidavad, et Marxi õpetus, kuigi väär, sundis inimesi mõtlema. Tema

tööde mõistmiseks on vaja tunda kogu Euroopa kultuuri, ajalugu ja filosoofiat, millele ta lahendust pakkus. Võtmeks on Hegeli „Loogikateadus“ (1812-16), mis on jõukohane vähestele. See on üks põhjusi, miks nõukogude ajal keegi Marxi ei mõistnud ning miks teda kohutavalt vihatakse ja kardetakse. Ta oli esimene filosoof maailma ajaloos, kelle õpetuse põhiväide on majandusliku baasi määrav osa kõigele muule, mis maailmas on.

Eesti probleem ongi valimistes: kõik, kes viimase 12 aasta jooksul pole valimas käinud või Keskerakonnale häält andnud, on valinud võimule Reformierakonna.

Eesti liberaalidele ainult majandus olemas ongi. Selle üle tasub tõsiselt järele mõelda.

„Terve mõistus“ ja surmatung

Ansip rõhutab Reformierakonna valikute ja poliitika tervemõistuslikkust, kuigi see erineb tsiviliseeritud maailma poliitikast ja on meile toonud sotsiaalkatastroofi koos majandusliku tupikuga. Omal ajal kommunistliku partei kaadritöötajana pidi Ansip kaitsma seisukohta, et ükski

terve mõistusega Nõukogude kodanik ei saa olla kehtiva korra vastu, mille absurdus oli silmnähtav. Kuidas saab arutut arukaks pidada? Sellisel puhul lähtutakse Hegeli tuntud teesi „Kõik, mis on tegelik, on mõistlik, ja kõik, mis on mõistlik, on tegelik“ esimesest poolest, s.t valitsevale võimule tuleb vastuvaidlematult alluda ja seda mõistuslikuks pidada. Nii selgitaks seda Marcuse. Kompartei oli Reformierakonnaga võrreldes vähemalt enesekriitiline. Ansipi valitsus on võtnud omaks „vasesuse kultuuri“ arusaama, et oma hädade põhjus on bioloogias või välismaal, kuigi see ei seleta, miks meie majanduslangus oli Euroopas ja maailmas suurimaid. Enesekindlust ja kangekaelsust on läbi ajaloo peetud juhmuse kõige selgemaks tunnuseks. Marcuse teoorias on oluline koht elu- ja surmatungil. Eetika absoluutne mõõdupuu on elu säilitamine; meie aga sureme välja. Inimlik püsib ainult ühiskonnana, millest väljaspool keegi olla ei saa. Liberalism eelistab egoismi ja individualismi ühiskonna ja riigi huvidel ning on purustav jõud.

Üheparteiline meedia vahendab nii uudiste kui ka filmide kaudu eeskätt negatiivset, vägivaldset surma jms. Eesti ajaloos pööratakse erakordselt suurt tähelepanu nõukogude võimu kuritegudele, mitte aga rahva ellujäämisstrateegiatele, tekitades sel moel „ohvrikompleksi“. ETV komöödia „ENSV“ on pigem erandlik. Kui Laar jt ülistavad eestlaste kangelaslikkust ja edu võitluses Punaarmeeaga 1944. aastal, jäetakse see seostamata järgnenud seda koletumate pommitamiste, hävitamiste, tapmist ja küüditamisega. Kogu maailm karistas Hitlerit ja nendega kaasaläinuid karmilt. Täiesti maha on vaikitud Alfred Rosenbergi memorandum nr 1 (2.04.1941) jt dokumendid, mille järgi tuli Baltikum germaniseerida rohke aarialaste sissetoomise ja kohalike Venemaale viimise teel. Kui meie rahvas poleks germaniseerimisega nõustunud, oleks meid hävitatud või idasuunas küüditatud.

Väljasuremise alternatiividest

Kas parempoolsusele, stagnatsioonile ja rahva väljasuremisele on alternatiivi? Selleteemaline arutelu „Sirbis“ (19.08.10) jätab kõik, nagu on, ja Ansip tahab koos Laariga ka järgnevat neli aastat võimul püsida. Marksistlik unistus, et rõhutatud ja võõrandunud tööline suudab maailma mõistuspäraseks muuta, oli selle õpetuse nõrgim koht ja on igal pool läbi kukkunud. Samas on selge, et kui võidukad valimised seljataga, tunnustavad Ansip ja Laar

TM-i heaks ja kuulutavad, et selles nad ongi vaid unistanud. Tööandjate 2007. aasta manifest on ju vormunud seadusteks.

Marcuse nägi oma aja probleemide lahendamiseks „inimese revolutsiooni“ ja „Suures Äraütlemises“ nii nõukogulikust sotsialismist kui ka kapitalistlikust tarbimisühiskonnast. See oli idealistlik ja viljatu soov, sest puudutaks vaid elu pealispinda. „Mugav, rahulik, mõõdukas ja demokraatlik mittevabadus“ ei kao kuhugi. Marcusel on vaid osaliselt õigus, kui ta kirjutab, et oma „isandate vabad valimised ei muuda isandate ja orjade vastuolu“. Ta ei salga, et valijad määravad valitsuse poliitika ja tööorjad saavad endale paremad elutingimused välja võidelda.

Eesti probleem ongi valimistes: kõik, kes viimase 12 aasta jooksul pole valimas käinud või Keskerakonnale häält andnud, on valinud võimule Reformierakonna.

Ultraliberalism on väikerahvale hävitav ja Eesti varasemas ajaloos täiesti tundmatu poliitika. Tööandjad muudavad töötajad „abituteks orjadeks“, nagu Harri Taliga ennustab. Paljud ei saa isegi orjad olla, sest pole tööd. Uus viisaastaku plaan tahab Eesti tööturu avada kolmandatest riikidest tulevale välistööjõule.

Marcuse järgi ei suuda „ühedimensiooniline inimene“ midagi muuta, sest ta on oma sandistamisest teinud oma vabaduse. Samas paneb Marcuse lootuse kriitilise mõistuse säilitanud intellektuaalidele (mitte intelligentsile), üliõpilastele, heidikutele ja autsaideritele, kes võivad rahvast mõtlema ärgitada.

See ei ole ka Eestis päris võimatu, sest meil on KE ja SDE, kes suudavad elu normaliseerida, ja on hakanud koos töötama (Tallinnas). Just nemad on tõstatanud reaalseid küsimusi ja pakkunud neile maailmas üldtuntud lahendusi. „Kodanluse diktatuur“ on sama väär, kui selle vastu mässates sündinud „proletariaadi diktatuur“.

Õige on Aristotelese „kuldne kesktee“, ja sellepärast hääletabki õige eestlane Keskerakonna poolt.

Marcuse lõpetab oma kuulsa raamatu V. Benjamini enne fašismi võitu öeldud sõnadega: „Ainult lootuse kaotanute pärast on meil lootus.“

